

ZAKON**O INSPEKCIJAMA U FEDERACIJI BOSNE I
HERCEGOVINE****I. TEMELJNE ODREDBE****Predmet Zakona**

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje obavljanje inspeksijskog nadzora u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) radi osiguranja izvršavanja zakona i drugih propisa i općih akata (u daljnjem tekstu: propisa), organizacija organa za inspekcije i rukovođenje tim organima, djelokrug inspekcija, prava, obveze i odgovornosti inspektora, međusobni odnosi inspekcija i druga pitanja od značaja za funkcioniranje inspeksijskog sustava u Federaciji.

Predmet inspeksijskog nadzora

Članak 2.

Inspeksijski nadzor obavlja se:

- 1) poduzimanjem inspeksijskih radnji na utvrđivanju stanja izvršavanja propisa (u daljnjem tekstu: inspeksijske radnje) kod pravnih i drugih osoba i pučanstva, koji su u obavljanju svoje djelatnosti i radu obvezni postupati prema tim propisima (u daljnjem tekstu: subjekti nadzora);
- 2) određivanjem upravnih mjera radi sprečavanja i otklanjanja nezakonitosti u izvršavanju tih propisa (u daljnjem tekstu: upravne mjere) i
- 3) poduzimanjem drugih upravnih mjera i radnji određenih ovim Zakonom i drugim propisom.

Uloga i značaj inspeksijskog nadzora

Članak 3.

Inspeksijskim nadzorom osigurava se zakonitost i zaštita javnog i privatnog interesa, sukladno Zakonu.

Uloga je inspeksijskog nadzora da djeluje i preventivno radi na poticanju društvene stege u izvršavanju propisima određenih obveza.

Članak 4.

Inspeksijski nadzor organiziran prema ovom Zakonu je posao državne uprave od općeg značaja za Federaciju.

Poslovi inspeksijskog nadzora koje su obavljali federalni i kantonalni inspeksijski organi u sastavu resornih tijela uprave prenose se na organe formirane ovim Zakonom.

Organiziranje inspeksijskog nadzora

Članak 5.

Inspeksijski nadzor prema ovom Zakonu obavljaju federalne inspekcije organizirane u Federalnoj upravi za inspeksijske poslove i kantonalne inspekcije organizirane u kantonalnim upravama za inspeksijske poslove (u daljnjem tekstu: uprave za inspekcije) osim za inspekcije za koje je na drugi način organizirano obavljanje inspeksijskih poslova.

Inspeksijski nadzor organizira se i obavlja u Federaciji prema ovom Zakonu, osim za inspekcije koje nisu dio uprave za inspekcije i za koje je na drugi način organizirano obavljanje inspeksijskog nadzora.

Iznimno, od stavka 1. ovog članka, poslovi inspeksijskog nadzora iz kantonalne uprave mogu se prenijeti na općinu i grad u kojima postoje uvjeti i potreba za organiziranje inspeksijskog nadzora.

Članak 6.

Inspeksijski nadzor neposredno obavljaju federalni i kantonalni inspektori/inspektorice, kao državni službenici s posebnim ovlastima i odgovornostima (u daljnjem tekstu: inspektori).

Članak 7.

Na organiziranje inspekcija i radnopravni status inspektora primjenjuju se zakoni i drugi propisi koji važe za organe uprave u Federaciji, osim u pitanjima koja su ovim Zakonom drukčije određena.

Načela obavljanja inspeksijskog nadzora

Članak 8.

Inspeksijski nadzor mora se obavljati brzo i učinkovito.

Kad inspektor utvrdi da subjekt nadzora ne postupa po propisima prema kojima je obvezan postupati ili postupa nepravilno, obvezan je upravnim mjerama i radnjama za koje je ovlašten, spriječiti i otkloniti utvrđene nepravilnosti.

Članak 9.

Inspeksijski nadzor vrši se na temelju i u granicama ovlasti propisanih ovim Zakonom i propisima na koje se odnosi inspeksijski pregled.

Kod određivanja upravne mjere subjektu nadzora, ako je dopušteno propisom na koji se odnosi inspeksijski nadzor, inspektor će odrediti upravnu mjeru koja je blaža za subjekta nadzora, ako se tom mjerom postiže svrha radi koje se mjera određuje.

Članak 10.

U inspeksijskom pregledu inspektor je obavezan provesti sve potrebne inspeksijske radnje na utvrđivanju činjeničnog stanja.

Članak 11.

U inspeksijskom nadzoru inspektor je obavezan omogućiti subjektu nadzora sudjelovanje u svim inspeksijskim radnjama i izjašnjavanje o činjenicama i okolnostima bitnim za utvrđivanje potpunog i pravilnog činjeničnog stanja i zaštitu njegovih prava i pravnih interesa.

Samo iznimno, u slučajevima i pod uvjetima koji su ovim Zakonom određeni, inspektor može obaviti inspeksijski nadzor, odnosno inspeksijsku radnju, bez sudjelovanja subjekta nadzora.

Članak 12.

Inspektor u vršenju inspeksijskog nadzora može poduzimati i odgovarajuće preventivne mjere u cilju sprečavanja nastupanja štetnih posljedica zbog nedostataka i nepravilnosti u provedbi zakona i drugih propisa čije izvršenje nadzire kao što su: upozorenje fizičkim i pravnim osobama na obveze iz propisa, ukazivanje na štetne posljedice, predlaganje mjera za otklanjanje njihovih uzroka i sl.

Članak 13.

U vršenju inspeksijskog pregleda inspektor je samostalan, u granicama propisanih ovlasti ovim Zakonom i propisima na koje se odnosi inspeksijski nadzor.

U svom radu inspektor se rukovodi načelima Etičkog kodeksa za državne službenike u Federaciji i Etičkog kodeksa za inspektore.

Članak 14.

Nitko ne smije utjecati na rad inspektora u vršenju inspeksijskog nadzora ili ga spriječiti u obavljanju inspeksijskog nadzora i određivanju upravnih i drugih mjera koje u određenoj situaciji mora poduzeti.

O svakom nedopuštenom postupanju ako je to postupanje propisano kao kazneno djelo u smislu stavka 1. ovog članka, inspektor je obavezan dostaviti kaznenu prijavu ovlaštenom tužitelju.

Propisivanje inspeksijskog nadzora

Članak 15.

Inspeksijski nadzor i određivanje upravnih mjera i radnji, može se propisati samo zakonom.

Nadzor nad radom uprave inspekcija**Članak 16.**

Nadzor nad radom Federalne uprave za inspeksijske poslove vrši Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije) a kantonalna vlada nadzor nad radom kantonalne uprave za inspeksijske poslove.

Stručni nadzor nad radom federalne inspekcije i kantonalne inspekcije vrše i mjerodavna federalna i kantonalna ministarstva, putem izvješćivanja i planiranja (članak 27. ovog Zakona), sukladno ovom Zakonu. U okviru svoje nadležnosti, ministarstva ne mogu vršiti neposredan nadzor nad radom inspekcije.

Stručni nadzor nad radom kantonalnih uprava u provođenju federalnih zakona vrši Federalna uprava za inspeksijske poslove.

Nadzor inspeksijskih organa ne odnosi se na rad inspekcije u neposrednom inspeksijskom nadzoru kod subjekta nadzora.

Vlada Federacije na prijedlog ravnatelja Federalne uprave za inspeksijske poslove donijet će propis o načinu kontrole inspeksijskih organa.

II. ORGANIZACIJA ORGANA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE**Federalna uprava za inspeksijske poslove****Članak 17.**

Federalne inspekcije određene ovim Zakonom u sastavu su Federalne uprave za inspeksijske poslove (u daljnjem tekstu: Federalna uprava).

Federalna uprava je samostalni federalni organ uprave.

Sjedište Federalne uprave je u Sarajevu.

Federalna uprava može imati svoje organizacijske jedinice van sjedišta Federalne uprave, što se utvrđuje Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji.

Djelokrug i unutarnja organizacija Federalne uprave**Članak 18.**

Federalna uprava vrši sljedeće poslove:

- 1) inspeksijske poslove iz nadležnosti federalnih inspekcija koje su prema ovom Zakonu organizirane u njezinom sastavu;
- 2) donosi provedbene propise, opće i pojedinačne akte iz svoje nadležnosti;
- 3) poduzima upravne i druge mjere u obavljanju inspeksijskog nadzora;
- 4) rješava o žalbama na prvostupanjska rješenja kantonalnih inspektora donesenih na temelju federalnih propisa;
- 5) koordinira rad federalnih i kantonalnih inspekcija;
- 6) prati rad i vrši stručni nadzor i kontrolu rada kantonalnih inspektora i uprava za inspeksijske poslove iz nadležnosti datih federalnim propisima;
- 7) pruža stručnu pomoć kantonalnim upravama za inspeksijske poslove;
- 8) donosi programe i planove obavljanja inspeksijskog nadzora za federalnu inspekciju;
- 9) daje suglasnost na godišnje planove i programe rada o inspeksijskom nadzoru kantonalnih uprava;
- 10) vodi evidenciju o svim subjektima nadzora u Federaciji;
- 11) vodi evidenciju o obavljanju inspeksijskog nadzora federalnih inspektora;
- 12) vodi evidenciju o federalnim inspektorima;
- 13) vodi evidenciju o službenim iskaznicama inspektora;
- 14) donosi program stručne obuke inspektora za Federaciju;
- 15) organizira polaganje stručnog inspektorskog ispita u Federaciji;
- 16) sudjeluje u stručnoj pripremi federalnih propisa o inspeksijskom nadzoru;
- 17) odgovara za provođenje propisa donesenih od strane organa Bosne i Hercegovine, kojima se propisuje nadležnost za provođenje tih propisa u entitetima i osigurava ih, te izvješćuje organe Bosne i Hercegovine o provedenim mjerama; i
- 18) obavlja i druge upravne i stručne poslove određene federalnim zakonom i drugim propisima.

Članak 19.

Unutarnja organizacija Federalne uprave utvrđuje se Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji.

Pravilnik iz stavka 1. ovog članka donosi ravnatelj Federalne uprave uz suglasnost Vlade Federacije.

Rukovođenje Federalnom upravom**Članak 20.**

Federalnom upravom rukovodi ravnatelj.

Ravnatelj Federalne uprave imenuje Vlada Federacije, sukladno Zakonu o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o državnoj službi), na usuglašen prijedlog premijera i zamjenika premijera.

Ravnatelj Federalne uprave za svoj rad odgovara Vladi Federacije.

Ravnatelj Federalne uprave**Članak 21.**

Ravnatelj Federalne uprave:

- 1) predstavlja Federalnu upravu;
- 2) organizira i osigurava zakonito i učinkovito obavljanje inspeksijskog nadzora iz nadležnosti federalnih inspekcija koje su u sastavu Federalne uprave;
- 3) donosi propise i druge akte za koje je ovlašten zakonom;
- 4) obavlja druge poslove iz nadležnosti Federalne uprave koji su određeni ovim Zakonom i drugim federalnim propisima.

Rukovođeci službenici**Članak 22.**

Rukovođeci državni službenici u Federalnoj upravi su:

- 1) tajnik Federalne uprave;
- 2) pomoćnik ravnatelja Federalne uprave;
- 3) glavni federalni inspektori.

Rukovođeci državni službenici imenuju se sukladno Zakonu o državnoj službi.

Za svoj rad rukovođeci državni službenici odgovaraju ravnatelju Federalne uprave.

Kantonalna uprava za inspeksijske poslove**Članak 23.**

Inspeksijski pregled iz nadležnosti kantonalne inspekcije obavljaju kantonalne inspekcije u sastavu kantonalne uprave za inspekcije (u daljnjem tekstu: kantonalna uprava).

Kantonalna uprava je samostalni kantonalni organ uprave.

Sjedište kantonalne uprave je u sjedištu kantona.

Kantonalna uprava može imati svoje organizacijske jedinice van sjedišta kantonalne uprave, što se utvrđuje pravilnikom o unutarnjoj organizaciji.

Pravilnik iz stavka 4. ovog članka donosi ravnatelj kantonalne uprave, uz suglasnost kantonalne vlade.

Odredbе ovog Zakona o unutarnjoj organizaciji Federalne uprave sukladno se primjenjuju i na kantonalnu upravu.

Članak 24.

Kantonalna uprava:

- 1) obavlja inspeksijske poslove iz nadležnosti kantonalnih inspekcija koje su organizirane u njezinom sastavu;
- 2) poduzima upravne i druge mjere u obavljanju inspeksijskog nadzora;
- 3) donosi programe i planove obavljanja inspeksijskog nadzora za kantonalne inspekcije u svom sastavu;
- 4) vodi evidenciju o obavljanju inspeksijskog nadzora iz nadležnosti kantonalne inspekcije u svom sastavu;
- 5) vodi evidenciju o kantonalnim inspektorima;
- 6) vodi evidenciju o službenim iskaznicama kantonalnih inspektora;
- 7) podnosi izvješće o svom radu kantonalnoj vladi i Federalnoj upravi;
- 8) obavlja i druge upravne i stručne poslove određene federalnim i kantonalnim propisima.

Članak 25.

Kantonalmom upravom rukovodi ravnatelj. Ravnatelja kantonalne uprave imenuje kantonalna vlada, sukladno Zakonu o državnoj službi.

Ravnatelj Federalne uprave može predložiti kantonalnoj vladi smjenjivanje ravnatelja kantonalne uprave:

- 1) ako kantonalna uprava neučinkovito obavlja inspekcijski nadzor u provedbi federalnih propisa;
- 2) ako ravnatelj kantonalne uprave ne izvršava svoje obveze prema Federalnoj upravi koje proizilaze iz ovog Zakona.

Povjeravanje stručnih poslova inspekcije specijaliziranim institucijama

Članak 26.

Obavljanje određenih stručnih poslova za potrebe inspekcijskog nadzora (ispitivanje kakvoće, ekspertize i sl.) koji zahtijevaju posebnu tehničku opremu i specijalizirane stručnjake ili primjenu znanstvenih metoda i postupaka, može se povjeriti ovlaštenim institucijama (ustanovama, institutima, laboratorijima) koji obavljaju takve poslove.

O povjeravanju poslova iz stavka 1. ovog članka odlučuje ravnatelj uprave za inspekcije.

Planiranje i izvješćivanje o inspekcijskom pregledu

Članak 27.

Federalna uprava i kantonalne uprave inspekcija donose godišnje programe rada i mjesečne planove rada obavljanja inspekcijskog nadzora.

Program i plan obavljanja inspekcijskog nadzora sadrže vrste inspekcijskog nadzora po upravnim područjima, podatke o subjektima nadzora kod kojih će se nadzor obavljati (registracija, porezni broj i dr.).

Pri izradi godišnjih programa i planova mora se tražiti mišljenje federalnih ministarstava odnosno kantonalnih ministarstava iz odgovarajućih upravnih područja.

Planovi o obavljanju inspekcijskog nadzora su službena tajna.

O izvršenim inspekcijskim nadzorima Federalna uprava podnosi izvješće Vladi Federacije, a kantonalna uprava kantonalnoj vladi dva puta godišnje.

Kod izrade programa i planova posebno se mora voditi računa da inspekcije, gdje je to moguće, inspekcijski nadzor obavljaju putem mješovitih inspekcijskih timova.

Ravnatelj Federalne uprave donijet će poseban program inspekcijskih aktivnosti za cijelo područje Federacije, a koji je obvezujući za sve kantonalne uprave.

Po programu iz stavka 7. ovog članka inspekcijski nadzor u određenom području ili ciljnoj grupi subjekata nadzora bit će javan i promovirat će se putem medija ili na drugi prikladan način, sa ciljem da djeluje edukacijski na subjekt nadzora i na pripremu subjekta nadzora za inspekcijsku kontrolu.

Nadzor predviđen programom ravnatelja Federalne uprave u određenom području odnosno ciljnoj grupi subjekata nadzora mora početi isti dan u svim kantonima u Federaciji, a po pisanoj naredbi ravnatelja Federalne uprave.

Kantonalna uprava obvezna je svoj godišnji program i plan rada u provedbi federalnih propisa dostaviti Federalnoj upravi na prosudbu i mjesečno je izvješćivati o izvršenju tog programa i plana.

Glavni federalni inspektor odnosno glavni kantonalni inspektor podnosi mjesečno izvješće resornom federalnom ministarstvu odnosno kantonalnom iz odgovarajućeg upravnog područja.

Normativi za obavljanje inspekcijskog pregleda

Članak 28.

Ravnatelj Federalne uprave utvrđuje normative obavljanja inspekcijskog nadzora iz nadležnosti federalne inspekcije u sastavu Federalne uprave.

Ravnatelj kantonalne uprave utvrđuje normative obavljanja inspekcijskog nadzora iz nadležnosti kantonalne inspekcije u sastavu kantonalne uprave koji će biti usklađeni sa federalnim normativima.

Članak 29.

Obavljanje redovitog (planskog) inspekcijskog pregleda kod istog subjekta nadzora može trajati najviše 12 dana godišnje.

Broj dana inspekcijskog nadzora iz stavka 1. ovog članka odnosi se samo na: tržnu inspekciju, inspekciju rada i inspekcije iz resora financija.

Druge inspekcije nisu ograničene brojem dana.

Ako inspekcijski nadzor traje manje od četiri sata onda se računa kao pola dana, a ako traje više od četiri sata, onda se računa kao jedan dan.

Ravnatelj Federalne uprave, ravnatelj kantonalne uprave i ravnatelj Federalne porezne uprave ustrojiti će posebnu evidenciju o inspekcijskom nadzoru iz stavka 1. ovog članka.

Iznimno, ako postoje opravdane indicije o znatnom kršenju zakona, ili ako se zbog veličine nadzora zahtjeva dulje trajanje inspekcije, ravnatelj uprave iz stavka 5. ovog članka mogu rješenjem odrediti inspekcijski nadzor kod subjekta nadzora u trajanju duljem i od 12 dana.

Odgovorna osoba subjekta nadzora može odbiti suradnju sa inspektorima ako nemaju rješenje o dozvoli prekoračenja broja dana inspekcijskog nadzora.

Evidencije o inspekcijskom nadzoru

Članak 30.

O inspekcijskom nadzoru vode se evidencije.

Evidenciju o inspekcijskom nadzoru vodi svaki inspektor. Federalna uprava vodi evidenciju o inspekcijskom nadzoru za federalne inspekcije u svom sastavu.

Kantonalne uprave vode evidencije o inspekcijskom nadzoru za kantonalne inspekcije u svom sastavu.

Ravnatelj Federalne uprave donijet će Pravilnik o sadržaju obrasca-knjige i načinu vođenja evidencije o inspekcijskom nadzoru.

III. INSPEKCIJE I NJIHOV DJELOKRUG

1. TRŽNO - TURISTIČKA INSPEKCIJA

Članak 31.

Tržno-turistička inspekcija obavlja inspekcijski nadzor nad provođenjem zakona i propisa koji se odnose na:

- 1) obavljanje trgovine i obrta;
- 2) standarde i kvalitet proizvoda u proizvodnji i prometu;
- 3) mjerne jedinice, robne i uslužne žigove te oznake kvaliteta i podrijetla proizvoda;
- 4) cijene proizvoda i usluga, naknade, pristojbe (osim sudskih i upravnih), pretplate i ostale naknade koje se zaračunavaju po posebnim propisima;
- 5) robna pričuva;
- 6) zaštitu izuma i tehničkih unapređenja;
- 7) zaštitu prava potrošača;
- 8) obavljanje ugostiteljske i turističke djelatnosti;
- 9) kategorizaciju ugostiteljskih i turističkih objekata;
- 10) zaštitu dobara od posebnog značaja za turizam (prirodne rijetkosti, kulturno-povijesni spomenici, etnografske znamenitosti i dr.);
- 11) zaštitu prava korisnika ugostiteljskih i turističkih usluga;
- 12) propagiranje ugostiteljsko-turističke ponude;
- 13) osiguranje komunalnog reda za ugostiteljske i turističke objekte;
- 14) kontrolu rada turističkih zajednica;
- 15) obračun naplata i uplata boravišne pristojbe i turističke članarine.

Tržno-turistička inspekcija obavlja i druge inspekcijske poslove određene zakonom.

2. SANITARNO - ZDRAVSTVENO - FARMACEUTSKA INSPEKCIJA

Članak 32.

Sanitarno-zdravstveno-farmaceutska inspekcija obavlja inspekcijski nadzor nad provođenjem zakona i propisa koji se odnose na:

- 1) zaštitu zdravlja ljudi;
- 2) sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti;
- 3) proizvodnju i promet životnih namirnica i predmeta opće uporabe koji su pod sanitarnim nadzorom;
- 4) proizvodnju i promet otrova i sličnih supstanci;

- 5) opskrbu vodom i odstranjivanje otpadnih voda i tvari;
- 6) sanitarno-tehničke i higijenske uvjete u javnim objektima (javni lokali, škole, ustanove socijalne i dječije zaštite i dr.) i drugim mjestima od značaja za osiguranje sanitarne, higijenske i protuepidemijske zaštite;
- 7) zdravstveno stanje uposlenih u djelatnostima i na poslovima koji su pod sanitarnom inspekcijom kontrolom;
- 8) preventivni sanitarni nadzor nad izgradnjom objekata;
- 9) zabranu uporabe duhanskih proizvoda sukladno posebnom propisu;
- 10) organiziranje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u javnim i privatnim zdravstvenim ustanovama i privatnoj praksi u zdravstvu;
- 11) rad zdravstvenih radnika u obavljanju zdravstvene djelatnosti;
- 12) način prijama, liječenja i otpuštanja pacijenata;
- 13) primjenu metoda i sredstava za prevenciju, dijagnostiku, terapiju i rehabilitaciju;
- 14) provođenje javnih programa i mjera zdravstvene zaštite;
- 15) zakonitost akata koji se donose u zdravstvu;
- 16) opskrbu lijekovima i drugim medicinskim sredstvima;
- 17) propisivanje i izdavanje lijekova;
- 18) zaštitu prava korištenja zdravstvene zaštite i medicinske pomoći pučanstva;
- 19) vođenje medicinske dokumentacije;
- 20) proizvodnju, uvoz i veletrovinu lijekovima;
- 21) praćenje učinkovitosti i sigurnosti lijekova;
- 22) ispitivanje i kontrolu kakvoće lijekova;
- 23) nabavku, smještaj, čuvanje, ispitivanje, izradu i izdavanje lijekova u ljekarnama i bolničkim ljekarnama;
- 24) cijene lijekova;
- 25) zbrinjavanje i uništavanje farmaceutskog otpada;
- 26) proizvodnju, uvoz, promet i primjenu opojnih droga;
- 27) vođenje evidencije o proizvodnji i prometu lijekova i opojnih droga.

Sanitarno-zdravstveno-farmaceutska inspekcija obavlja i druge inspekcijske poslove određene zakonom.

3. INSPEKCIJA RADA

Članak 33.

Inspekcija rada obavlja inspekcijски nadzor nad provođenjem zakona i propisa i kolektivnih ugovora, koji se odnose na:

- 1) zapošljavanje i prekid radnog odnosa;
- 2) radopravni položaj i zaštitu prava uposlenika u radnom odnosu kod poslodavca (obračun i isplatu plaća, radno vrijeme, odmori, dopusti i dr.);
- 3) obvezu poslodavca da uposlenike prijavi na mirovinsko i zdravstveno osiguranje;
- 4) zaštitu na radu;
- 5) zapošljavanje stranaca;
- 6) zaštitu uposlenika u ostvarivanju prava iz radnog odnosa;
- 7) zabranu uporabe duhanskih proizvoda;
- 8) primjenu propisanih mjera zaštite na radu u projektnoj dokumentaciji tehničko-tehnoloških procesa, kao i kontrolu kod izgradnje, izvođenje i iskorištavanje objekata;
- 9) primijenjenost propisa pri projektiranju i proizvodnji sredstava rada i sredstava rada iz uvoza;
- 10) redovito održavanje i ispitivanja sredstava rada, fizičkih, kemijskih ili bioloških štetnosti;
- 11) osiguranje uvjeta rada zaposlenika, izloženost opasnostima i štetnostima i poduzete mjere za njihovo otklanjanje;
- 12) osiguranja i provođenja psihofizičke zaštite uposlenika, a u ovisnosti od tehničko-tehnoloških procesa rada;
- 13) obučeniosti uposlenika iz područja zaštite na radu vezano za radno mjesto i tehničko-tehnološki proces rada;
- 14) korištenja odgovarajućih sredstava osobne zaštite;
- 15) kontrolu gospodarskih društava koja se bave periodičnim pregledima i ispitivanjima iz područja zaštite na radu;
- 16) zaštitu prava socijalno isključenih pojedinaca i grupa (korisnika);
- 17) zaštitu prava maloljetnika, djece i osoba pod skrbištvom u korištenju socijalne pomoći;
- 18) zaštitu prava obitelji sa djecom;
- 19) poduzimanje mjera u svrhu zaštite interesa korisnika socijalne zaštite do imenovanja novog skrbnika;

- 20) zaštitu imovine djece bez roditeljske skrbi i osoba pod skrbištvom;
 - 21) zaštitu korisnika kojima su uskraćena ili ograničena prava;
 - 22) zabranu omogućavanja korištenja prava osobama kojima ne pripada pravo po zakonu ili im ne pripada u tom obliku;
 - 23) sprečavanje smještanja osoba u drugu obitelj koja nije podobna primiti dijete na smještaj;
 - 24) osiguravanje kontrole ustanova koje ne prime osobu koju je uputio mjerodavni organ skrbištva;
 - 25) postupanje po odluci o uzdržavanju kod svake isplate stalnih novčanih primanja;
 - 26) kontrolu otpusta korisnika iz ustanove protivno zakonu;
 - 27) vođenje evidencije i dokumentacije o osobama pod skrbištvom;
 - 28) vođenje evidencije i dokumentacije o posvojenoj djeci;
 - 29) vođenje evidencije o uzdržavanju djece i roditelja.
- Inspekcija rada obavlja i druge inspekcijske poslove određene zakonom.

4. URBANISTIČKO - EKOLOŠKA INSPEKCIJA

Članak 34.

Urbanističko-ekološka inspekcija obavlja inspekcijски nadzor nad provođenjem zakona i propisa koji se odnose na:

- 1) izradu i reviziju tehničke dokumentacije za gradnju građevina;
 - 2) gradnju građevina, rekonstrukciju, sanaciju, uporabu, održavanje i uklanjanje građevina;
 - 3) kakvoću građevinskih proizvoda;
 - 4) uređenje prostora;
 - 5) suzbijanje bespravne gradnje;
 - 6) zaštitu okoliša i prirodnih resursa;
 - 7) izradu i usuglašenost dokumenata prostornog uređenja (prostorni planovi, urbanistički planovi, regulacijski planovi i dr.);
 - 8) provođenje dokumenata prostornog uređenja;
 - 9) izdavanje urbanističkih suglasnosti i akata koji određuju urbanističko-tehničke uvjete;
 - 10) zaštitu okoliša, spomenika kulturno-povijesnog i prirodnog naslijeđa;
 - 11) rad pravnih osoba koje obavljaju stručne poslove prostornog planiranja;
 - 12) vođenje evidencije o podacima prostornog uređenja;
 - 13) zaštitu okoliša;
 - 14) zaštitu voda;
 - 15) kontrolu iskorištenih i otpadnih voda i provođenje planova zaštite od onečišćavanja voda;
 - 16) zaštitu okoliša;
 - 17) obnovu i poboljšanje ekološke kakvoće;
 - 18) dovođenje kulture oštećenog zemljišta nakon prestanka istraživanja i iskorištavanja mineralnih sirovina;
 - 19) čuvanje, upravljanje i korištenje prirodnih resursa.
- Urbanističko - ekološka inspekcija obavlja i druge inspekcijske poslove određene zakonom.

5. PROMETNA INSPEKCIJA

Članak 35.

Prometna inspekcija obavlja inspekcijски nadzor nad provođenjem zakona i propisa koji se odnose na:

- 1) javne ceste, njihovu gradnju, rekonstrukciju, korištenje i održavanje;
- 2) upravljanje i zaštitu javnih cesta i njezine infrastrukture;
- 3) zaštitni cestovni pojas i njegovo korištenje;
- 4) obavljanje javnog prijevoza osoba i stvari u unutarnjem cestovnom prometu (linijski cestovni prijevoz autobusom, taksij prijevoz, rent-a-car, prijevoz za osobne potrebe i dr.);
- 5) licence za pojedine vrste prijevoza u unutarnjem cestovnom prometu;
- 6) rad autobusnih i teretnih kolodvora i cijeni usluga koji je pod nadzorom;
- 7) provođenje propisa u međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu, osim u nadzoru koji obavljaju organi državne granične službe;
- 8) izgradnju, rekonstrukciju i održavanje željezničkih pruga, postrojenja, uređaja i opreme;

- 9) obavljanje željezničkog prometa i provođenje mjera sigurnosti u željezničkom prometu;
- 10) sustav veza i njegovo funkcioniranje;
- 11) sigurnost plovidbe u vodama za plovidbu;
- 12) cjevovodni transport;
- 13) zrakoplovstvo i zrakoplovnu infrastrukturu;
- 14) poštanski promet;
- 15) vršenje javnih ovlasti od strane pravnih osoba iz područja prometa.

Prometna inspekcija obavlja i druge inspekcijske poslove određene zakonom.

6. POLJOPRIVREDNA INSPEKCIJA

Članak 36.

Poljoprivredna inspekcija obavlja inspekcijski nadzor nad provođenjem zakona i propisa koji se odnose na:

- 1) gospodarenje, zaštitu i uređenje poljoprivrednog zemljišta;
- 2) prostorno uređenje u odnosu na poljoprivredno zemljište;
- 3) korištenje umjetnog gnojiva i zaštitnih sredstava;
- 4) sjemenska djelatnost i sadni materijal, ispunjavanje tehničko-proizvodnih uvjeta za registraciju uvoznika i distributera sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja;
- 5) fitosanitarni nadzor roba u prekograničnom prometu;
- 6) zaštitu bilja od bolesti i štetnika, registraciju i promet zaštitnih sredstava za primjenu u poljoprivredi, poljoprivrednih ljekarni i prodavaonica;
- 7) proizvodnju i obradu duhana;
- 8) proizvodnju i promet vina i rakije;
- 9) voćnjake i vinograde;
- 10) uzgoj, odabir i uvoz domaćih životinja, registraciju uzgajivača i proizvođača kao i uvoznika domaćih životinja;
- 11) ribnjake i ribolovna područja;
- 12) ispunjavanje tehničko-proizvodnih uvjeta za registraciju objekata za proizvodnju i uzgoj domaćih životinja;
- 13) proizvodnju, promet i uporabu stočne hrane i ispunjavanje tehničko-proizvodnih uvjeta za registraciju objekata za proizvodnju i skladištenje stočne hrane;
- 14) poticajne mjere u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji.

Poljoprivredna inspekcija obavlja i druge inspekcijske poslove određene zakonom.

7. ŠUMARSKA INSPEKCIJA

Članak 37.

Šumarska inspekcija obavlja inspekcijski nadzor nad provođenjem zakona i propisa koji se odnose na:

- 1) zaštitu i očuvanje šuma;
- 2) gospodarenje šumama i šumskim zemljištem;
- 3) zaštitu šuma od bolesti i štetnika;
- 4) upravljanje šumama i šumskim zemljištem;
- 5) šumske radove, objekte, pilane i dr.;
- 6) katastar šuma i šumskog zemljišta;
- 7) sjemensku djelatnost i sadne materijale u šumarstvu;
- 8) promet drveta i šumskih proizvoda;
- 9) vršenje javnih ovlasti u primjeni zakona i drugih propisa o šumama;
- 10) lovstvo (zaštita i uzgoj divljači, uređenje lovišta, lovljenje i dr.);
- 11) unapređenje lovstva;
- 12) rad lovačkih organizacija.

Šumarska inspekcija obavlja i druge inspekcijske poslove određene zakonom.

Šumarska inspekcija može obavljati i inspekcijske poslove lovne inspekcije ako se to odredi aktom o unutarnjoj organizaciji uprave za inspekcije.

8. VODOPRIVREDNA INSPEKCIJA

Članak 38.

Vodoprivredna inspekcija obavlja inspekcijski nadzor nad provođenjem zakona i propisa koji se odnose na:

- 1) vode, kakvoću voda, korištenje voda;
- 2) uređenje vodotoka i vodoprivrednih objekata;
- 3) iskorištavanje mineralnih sirovina iz korita vodotoka (šljunak, pijesak, kamen);
- 4) izgradnju objekata u vodotoku ili u blizini vodotoka;

- 5) upravljanje vodoprivredom i vođenje vodoprivrednog katastra;
- 6) izvršavanje međudržavnih i međunarodnih obveza za vode;
- 7) vršenje javnih ovlasti od strane javnih poduzeća za vodna područja i drugih pravnih osoba u primjeni zakona i drugih propisa o vodama;
- 8) zaštitu od voda.

Vodoprivredna inspekcija obavlja i druge inspekcijske poslove određene zakonom.

9. VETERINARSKA INSPEKCIJA

Članak 39.

Veterinarska inspekcija obavlja inspekcijski nadzor nad provođenjem zakona i propisa koji se odnose na:

- 1) zdravstvenu zaštitu životinja, kretanje i transport;
- 2) suzbijanje i otklanjanje zaraznih bolesti životinja;
- 3) zdravstvenu ispravnost sirovina i proizvoda životinjskog podrijetla u proizvodnji, preradi i prometu;
- 4) ispunjavanje veterinarsko-zdravstvenih uvjeta za objekte za proizvodnju proizvoda životinjskog podrijetla, njihovo držanje i uskladištenje, promet i dr., kao i za druge objekte (za proizvodnju hrane, oplodnju i dr.);
- 5) obavljanje veterinarske djelatnosti, uporabu veterinarskih lijekova i sjemena za umjetnu oplodnju;
- 6) proizvodnju, promet i uporabu hrane za životinje;
- 7) organiziranje i obavljanje veterinarske djelatnosti u veterinarskim organizacijama i samostalnoj veterinarskoj praksi;
- 8) vršenje javnih ovlasti u primjeni zakona i drugih propisa o veterinarstvu.

Veterinarska inspekcija obavlja i druge inspekcijske poslove određene zakonom.

10. TEHNIČKA INSPEKCIJA

Članak 40.

Tehnička inspekcija obavlja inspekcijski nadzor nad provođenjem zakona i propisa koji se odnose na:

- 1) istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina;
- 2) tehničke mjere pri vršenju rudarske djelatnosti;
- 3) zaštitu na radu pri istraživanju i iskorištavanju mineralnih sirovina;
- 4) zaštitu od požara i eksplozija pri istraživanju i iskorištavanju mineralnih sirovina;
- 5) izgradnju i održavanje rudarskih objekata, postrojenja i uređaja;
- 6) transport, uskladištenje i rukovanje eksplozivnim materijalom;
- 7) planiranje, projektiranje, gradnju, rekonstrukciju i remont elektroenergetskih objekata, postrojenja i dr. (ugrađivanje električnih uređaja, instalacija i sl.);
- 8) elektroenergetske tehničke standarde i normative;
- 9) proizvodnju, prijenos, distribuciju i potrošnju električne energije;
- 10) korištenje, održavanje i unapređenje elektroenergetskih postrojenja;
- 11) tehničko upravljanje elektroenergetskim sustavom;
- 12) kontrolu elektroenergetske opreme, aparata i uređaja koji su uvezeni;
- 13) planiranje, projektiranje, gradnju, rekonstrukciju i remont termoeenergetskih postrojenja, uređaja i posuda pod tlakom;
- 14) termoeenergetske tehničke standarde i normative;
- 15) korištenje i održavanje termoeenergetskih postrojenja, uređaja i posuda pod tlakom i ocjenu njihove tehničke ispravnosti i sigurnosti;
- 16) tehničko upravljanje termoeenergetskim sustavom.

Tehnička inspekcija obavlja i druge inspekcijske poslove određene zakonom.

11. OSTALE INSPEKCIJE

Obavljanje inspekcijskog pregleda u drugim organima

Članak 41.

Osim inspekcija određenih ovim Zakonom, ako je neophodno zbog prirode djelatnosti i funkcionalne povezanosti s drugim poslovima državne uprave u određenom području,

federalnim i kantonalnim zakonom mogu se organizirati inspekcije i u sastavu drugih federalnih i kantonalnih organa uprave, ili odrediti obavljanje inspekcijskog nadzora u sklopu drugih radnih mjesta u tim organima, osobito kad se radi o manjem obujmu inspekcijskih poslova.

Kad je u smislu stavka 1. ovog članka organizirana inspekcija, odnosno određeno obavljanje inspekcijskog nadzora, na tu inspekciju i obavljanje inspekcijskog nadzora, primjenjuju se na odgovarajući način odredbe ovog Zakona na pitanja koja nisu uređena posebnim zakonom.

IV. NADLEŽNOST INSPEKCIJA

Nadležnost federalne inspekcije

Članak 42.

Federalna inspekcija obavlja inspekcijski nadzor nad izvršavanjem federalnih propisa u okviru nadležnosti određenih federalnim propisima.

Federalna inspekcija obavlja inspekcijski pregled iz svoje nadležnosti na cijelom području Federacije.

Nadležnost kantonalne inspekcije

Članak 43.

Kantonalna inspekcija obavlja inspekcijski nadzor nad izvršavanjem federalnih propisa u okviru nadležnosti određene federalnim propisima i inspekcijski nadzor nad izvršavanjem kantonalnih propisa u granicama nadležnosti određenih kantonalnim propisima.

Kantonalna inspekcija obavlja inspekcijski nadzor iz svoje nadležnosti na području kantona.

Članak 44.

Prema potrebi, odnosno na zahtjev ravnatelja kantonalne uprave, ravnatelj Federalne uprave može rješenjem odrediti da inspekcijski nadzor u izvršavanju federalnih propisa obavi kantonalni inspektor iz jednog kantona na području drugog kantona.

Protiv rješenja ravnatelja Federalne uprave iz stavka 1. ovog članka ne može se uložiti žalba.

Obavljanje inspekcijskog nadzora kad nije određena nadležnost

Članak 45.

Kad je federalnim ili kantonalnim propisom propisan inspekcijski nadzor, a nije određeno koji će ga organ obavljati, za te poslove mjerodavna je kantonalna inspekcija iz odgovarajućeg upravnog područja.

Zabranu obavljanja inspekcijskog nadzora iz nadležnosti druge inspekcije

Članak 46.

Inspekcija iz jednog upravnog područja ne može obavljati inspekcijski nadzor iz nadležnosti inspekcije iz drugog upravnog područja, osim u slučajevima i pod uvjetima koji su ovim Zakonom određeni.

Dopuštenje obavljanja inspekcijskog nadzora iz nadležnosti druge inspekcije

Članak 47.

Kad je potrebno žurno odrediti upravne mjere radi zaštite važnog javnog interesa, inspekcija iz jednog upravnog područja može u slučajevima i pod uvjetima koji su određeni ovim Zakonom ili propisima na koje se odnosi nadzor, obaviti inspekcijski nadzor i odrediti upravne mjere iz nadležnosti druge inspekcije o čemu ravnatelj uprave donosi rješenje.

Inspekcijski nadzor za koji je mjerodavno više inspekcija

Članak 48.

Ako bi za obavljanje inspekcijskog nadzora bilo istodobno mjerodavno više inspekcija, mjerodavna je ona inspekcija koja je prva počela s inspekcijskim nadzorom, ali se te inspekcije mogu sporazumjeti koja će okončati inspekcijski postupak.

Rješavanje sukoba nadležnosti između inspekcija

Članak 49.

Kad nastane sukob nadležnosti između inspekcija određenih ovim Zakonom, prijedlog za rješavanje tog sukoba podnosi kako inspekcija koja je posljednja postupala, tako i ona koja smatra da je mjerodavna za postupanje, najkasnije u roku od tri dana od dana saznanja o sukobu nadležnosti.

Članak 50.

Sukob nadležnosti između federalnih inspekcija u sastavu Federalne uprave rješava ravnatelj te uprave.

Sukob nadležnosti između kantonalnih inspekcija u sastavu kantonalne uprave rješava ravnatelj te uprave.

Sukob nadležnosti između kantonalnih inspekcija koje nisu u sastavu iste kantonalne uprave rješava ravnatelj Federalne uprave.

Članak 51.

Sukob nadležnosti između federalnih i kantonalnih inspekcija određenih ovim Zakonom rješava sporazumno ravnatelj Federalne uprave i ravnatelj kantonalne uprave u čijem su sastavu te inspekcije u roku od tri dana od trenutka nastanka sukoba.

Ako se ravnatelji uprava iz stavka 1. ovog članka ne sporazume oko rješavanja nastalog sukoba, sukob će riješiti federalni ministar resornog ministarstva u roku tri dana po prijemu prijedloga.

V. INSPEKTORI I NJIHOV STATUS

Imenovanje inspektora i glavnih inspektora

Članak 52.

Inspektori i glavni inspektori imenuju se sukladno Zakonu o državnoj službi.

Članak 53.

Inspektor i glavni inspektor može biti osoba koja ima završenu odgovarajuću naobrazbu, položen stručni upravni ispit predviđen za državne službenike, odnosno položen ispit općeg znanja predviđen za državne službenike organa uprave u Federaciji ili javni ispit predviđen za državne službenike institucija Bosne i Hercegovine i položen stručni inspektorski ispit i najmanje tri godine odnosno pet godina radnog staža nakon završene visoke naobrazbe.

Iznimno, inspektor može biti i osoba sa završenom odgovarajućom višom naobrazbom, ako je to predviđeno posebnim zakonom.

Inspektori su državni službenici s posebnim ovlastima.

Članak 54.

Ravnatelj Federalne uprave izvaje uvjerenja o položenom stručnom inspektorskom ispitu svim glavnim inspektorima i inspektorima u Federaciji.

Vlada Federacije propisuje uvjete i način polaganja stručnog inspektorskog ispita na prijedlog ravnatelja Federalne uprave.

Iskaznica inspektora

Članak 55.

Inspektor ima iskaznicu kojom dokazuje svoje službeno svojstvo, identitet i ovlaštenja predviđena zakonom.

Federalnom inspektoru iskaznicu izdaje ravnatelj Federalne uprave, a kantonalnom inspektoru ravnatelj kantonalne uprave.

Stručno obrazovanje inspektora

Članak 56.

Inspektor je dužan stručno se obrazovati i usavršavati za obavljanje inspekcijskog nadzora, sukladno programu Federalne uprave.

Federalna uprava i federalni inspektori mogu pružiti stručnu pomoć u stručnom obrazovanju i usavršavanju kantonalnih inspektora.

Ograničenje inspektora u obavljanju drugih poslova

Članak 57.

Inspektor ne smije obavljati gospodarske, trgovinske ili druge djelatnosti i poslove za sebe ili drugog poslodavca iz oblasti i na području na kojem vrši inspekcijski nadzor, niti

sudjelovati u radu stručnih povjerenstava i tijela organa uprave koji daju dozvole, mišljenja ili druge akte za izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti koja podliježu tom inspekcijskom nadzoru.

Zabrana iz stavka 1. ovog članka ne odnosi se na znanstveni i pedagoški rad inspektora.

Posebne odgovornosti inspektora

Članak 58.

Inspektor je odgovoran za zakonito i učinkovito obavljanje inspekcijskog nadzora za koji je mjerodavan i ispunjavanje drugih obveza utvrđenih zakonom i drugim propisima.

Ocjnjivanja rada inspektora

Članak 59.

Rad inspektora ocjenjuje se godišnje, najkasnije u prvom tromjesečju tekuće godine za proteklu godinu.

Ocjenu rada sukladno zakonu za inspektora utvrđuje glavni inspektor, a za glavnog inspektora - ravnatelj uprave.

Posebni dodaci na plaću inspektora

Članak 60.

Osnovna plaća inspektora i glavnog inspektora uvećava se za postotak od 20 % kao dodatak za obavljanje poslova sa posebnim ovlastima i uvjetima rada.

Inspektori i glavni inspektori koji postignu rezultate rada koji su iznad prosjeka, što se utvrđuje ocjenom njihovog rada, imaju pravo na povećanje plaće do 30 % za razdoblje u kojem su postigli takve rezultate.

Čuvanje poslovne i druge tajne u radu inspektora

Članak 61.

Inspektor je dužan čuvati poslovnu i svaku drugu tajnu s kojom se upoznava u obavljanju inspekcijskog nadzora.

Inspektor je dužan čuvati tajnost prijave i druge informacije koje se tiču inspekcijskog nadzora.

Dužnost čuvanja tajne u smislu st. 1. i 2. ovog članka traje i nakon prestanka obnašanja dužnosti inspektora.

Razrješenje i suspenzija inspektora

Članak 62.

Inspektor će biti razriješen dužnosti inspektora:

- 1) istekom vremena imenovanja ili ako sam prije traži razrješenje;
- 2) u slučajevima koji su određeni zakonom za prestanak radnog odnosa državnog službenika;
- 3) ako je imenovan za inspektora bez položenog stručnog inspekcijskog ispita i taj ispit ne položi u roku od godinu dana od dana imenovanja;
- 4) ako se stručno ne obrazuje, što za posljedicu ima češće činjenje nepravilnosti u radu i poništavanje, ukidanje ili mijenjanje njegovih rješenja;
- 5) ako u vršenju inspekcijskog nadzora ne postiže rezultate planirane programom i planom rada;
- 6) ako obavlja djelatnost ili poslove koje prema ovom Zakonu ne smije obavljati, te ako obavlja poslove koji su inkompatibilni sa poslovima koje obavlja jedan inspektor.

Članak 63.

Inspektor će biti suspendiran s dužnosti inspektora ako:

- 1) ne obavi inspekcijski nadzor ili ne poduzme upravne mjere kad je očito da je to morao obaviti, a osobito ako su zbog toga nastupile veće štetne posljedice;
- 2) pri obavljanju inspekcijskog nadzora prekorači ili zlorabi svoje ovlasti;
- 3) u propisanom roku ne izvrši izvršno rješenje o određenoj upravnoj mjeri;
- 4) nezakonitim ili neposrednim radom u obavljanju inspekcijskog nadzora nanese veću materijalnu štetu subjektu nadzora ili drugoj osobi;
- 5) ne obavijesti drugog inspektora o nezakonitim radnjama subjekta nadzora za koje je saznao tijekom obavljanja inspekcijskog nadzora;
- 6) obavljanjem dužnosti inspektora učini kazneno djelo ili kazneno djelo koje je smetnja za rad u državnoj službi;

- 7) u zakonom određenom roku ne vrati izuzetu poslovnu dokumentaciju od subjekta nadzora;
- 8) prekrši obvezu čuvanja poslovne i druge tajne s kojom je upoznat u obavljanju inspekcijskog nadzora;
- 9) ne izvrši nalog federalne inspekcije.

Članak 64.

O razrješenju i suspenziji glavnog inspektora i inspektora odlučuje ravnatelj uprave.

Prijedlog za razrješenje ili suspenziju federalnog inspektora podnosi glavni federalni inspektor ravnatelju Federalne uprave.

Prijedlog za razrješenje ili suspenziju kantonalnog inspektora podnosi glavni kantonalni inspektor ravnatelju kantonalne uprave.

Prijedlog za suspenziju glavnog kantonalnog inspektora može podnijeti i ravnatelj Federalne uprave ako se razlozi za razrješenje odnose na odgovornost zbog nepravilnosti u radu kantonalnog inspektora koje se odnose na izvršavanje federalnih propisa.

Članak 65.

Razrješenje ili suspenzija glavnog inspektora i inspektora ne isključuje njegovu stegovnu odgovornost prema odredbama Zakona o državnoj službi ili prekršajnu i kaznenu odgovornost, ako razlozi za razrješenje i suspenziju istodobno imaju i obilježja tih odgovornosti.

Članak 66.

Danom razrješenja ili suspenzije glavnog inspektora i inspektora prestaju sve ovlasti po ovom Zakonu.

Danom prestanka dužnosti, inspektor je obavezan ravnatelju uprave predati iskaznicu, spise nezavršenih predmeta u inspekcijskom nadzoru i sredstva rada s kojima je bio zadužen.

O ispunjavanju obveza inspektora iz stavka 2. ovog članka sastavlja se zapisnik.

VI. OVLAŠTI INSPEKTORA U OBAVLJANJU INSPEKCIJSKOG NADZORA

Opće ovlasti inspektora

Članak 67.

U obavljanju inspekcijskog nadzora inspektor ima pravo:

- 1) ustvrditi ispunjavanje uvjeta za obavljanje djelatnosti (registracija, dozvola za rad, ispunjavanje tehničkih uvjeta, upošljavanje drugih osoba i dr.);
- 2) narediti subjektu nadzora ili njegovom uposleniku da obavi radnju koja je potrebna u predmetu inspekcijskog nadzora (otvoriti prostorije, pokazati predmete, predati isprave i sl.);
- 3) pregledati poslovne i druge prostorije i objekte, postrojenja, uređaje, instalacije, proces rada, proizvode i drugu robu;
- 4) pregledati način obavljanja djelatnosti (proces rada) i kakoću roba i usluga koje podliježu inspekcijskom nadzoru;
- 5) pregledati poslovne knjige, opće i druge akte i poslovnu dokumentaciju (ugovore i sl.) od važnosti za obavljanje nadzora;
- 6) uzeti besplatno uzorke proizvoda i drugih materijala radi laboratorijske i druge stručne analize i poduzeti druge radnje radi utvrđivanja dokaza (fotografirati ili snimiti objekte, predmete, ljude i sl.);
- 7) utvrditi identitet osoba za koje je to potrebno utvrditi u inspekcijskom nadzoru;
- 8) saslušati stranke, svjedoke i druge osobe;
- 9) narediti subjektu nadzora ili njegovom zaposleniku da se izjasni o činjenicama i drugim pitanjima koja se tiču predmeta inspekcijskog nadzora;
- 10) obaviti svaku drugu službenu radnju koja služi svrsi inspekcijskog nadzora.

Posebne ovlasti inspektora

Članak 68.

Kad je ovlašten propisom na koji se odnosi inspekcijski nadzor, inspektor ima pravo i:

- 1) obaviti pregled fizičke osobe;
- 2) zaustaviti, pregledati i isključiti iz prometa svako vozilo, osim vozila vojske i policije;

- 3) zabraniti pristup mjestu na kojem se obavlja očevid ili druga inspekcijska radnja;
- 4) ući i pregledati stambene i druge prostorije;
- 5) oduzeti nezakonito stečenu imovinsku korist;
- 6) narediti druga ograničenja i zabrane sukladno ovlastima prema propisima na koje se odnosi inspekcijski nadzor.

VII. POSTUPAK INSPEKCIJSKOG NADZORA

Primjena Zakona o upravnom postupku

Članak 69.

Zakon o upravnom postupku primjenjuje se na obavljanje inspekcijskog nadzora, osim u pitanjima koja su drukčije propisana ovim ili drugim federalnim zakonom.

Članak 70.

Postupak inspekcijskog nadzora je žuran.

Inspektor je obavezan učinkovito obavljati inspekcijske radnje i po službenoj dužnosti ustvrditi sve što je bitno za inspekcijski nadzor i sprečavanje i otklanjanje nezakonitosti u izvršavanju propisa na koje se odnosi inspekcijski nadzor.

Pokretanje postupka inspekcijskog nadzora

Članak 71.

Postupak inspekcijskih nadzora pokreće se po službenoj dužnosti.

Pravne i fizičke osobe mogu podnijeti zahtjev mjerodavnoj inspekciji da obavi inspekcijski nadzor i odredi upravne i druge mjere iz njene nadležnosti.

Članak 72.

Organi uprave i institucije koje imaju javne ovlasti i pravne osobe koje obavljaju javnu službu obvezni su obavijestiti mjerodavnu inspekciju o svim nezakonitim radnjama za koje su doznali u obavljanju svojih poslova, a značajne su za rad inspekcije.

Organi i institucije iz stavka 1. ovog članka obvezni su inspekciji uz obavijest dostaviti i sve dokaze s kojim raspoložu (npr. zapisnik iz svog postupka o saslušanju određene osobe, zapisnik o očevidu, fotografije i sl.).

Članak 73.

Federalna uprava dužna je obaviti inspekcijski nadzor na zahtjev:

- 1) Vlade Federacije;
- 2) federalnog ministra iz upravnog područja koje je u djelokrugu ministarstva.

Članak 74.

Kantonalna uprava dužna je obaviti inspekcijski nadzor na zahtjev:

- 1) kantonalne vlade;
- 2) kantonalnog ministra iz upravnog područja koje je u djelokrugu ministarstva;
- 3) Federalne uprave.

Inspekcijski nadzor na zahtjev stranke radi zaštite njenih prava i pravnih interesa

Članak 75.

Inspekcijski nadzor obaviti će se i na pisani i usmeni zahtjev osobe koja radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa traži da se iz nadležnosti inspekcije obavi inspekcijski nadzor i odrede upravne mjere prema određenoj osobi koja joj svojom djelatnošću odnosno radom, ugrožava zakonita prava ili pravne interese.

Ako je zahtjev iz stavka 1. ovog članka osnovan, inspektor će obaviti inspekcijski nadzor i o tome obavijestiti podnositelja zahtjeva.

Nalog za obavljanje inspekcijskog nadzora

Članak 76.

Inspekcijski nadzor inspektor vrši po vlastitoj procjeni ili na temelju naloga za inspekcijski nadzor.

Nalog inspektor izdaje glavni inspektor.

Nalog se izdaje u pisanom obliku i sadrži:

- 1) naziv uprave za inspekcije, broj i datum;
- 2) naziv subjekta nadzora kod kojeg će se obaviti inspekcijski nadzor;

- 3) predmet inspekcijskog nadzora;
- 4) pravni temelj za obavljanje inspekcijskog nadzora;
- 5) ime i prezime inspektora koji će obaviti inspekcijski nadzor;

- 6) datum početka obavljanja inspekcijskog nadzora;
- 7) zahtjev prema subjektu nadzora koji treba pripremiti ili osigurati da se inspekcijski nadzor može obaviti;
- 8) upozorenje na pravne posljedice onemogućavanja obavljanja inspekcijskog nadzora;
- 9) potpis izdatelja naloga (glavnog inspektora).

U nalogu se ne navodi subjekt nadzora ako se prema nastalim okolnostima ne može odrediti.

Ako kod istog subjekta nadzora istodobno više inspektora iz iste uprave obavlja inspekcijski nadzor, za sve inspektore se izdaje jedan nalog. Takav nalog izdaje ravnatelj uprave.

U slučaju potrebe za poduzimanjem žurnih mjera zbog zaštite javnog interesa, glavni inspektor može izdati usmeni nalog za izvršenje inspekcijskog pregleda, uz obvezu da u roku od 24 sata inspektor izda pisani nalog.

Članak 77.

Nalog za inspekcijski pregled dostavlja se i subjektu nadzora ako je dostupan, u pravilu najmanje tri dana prije početka obavljanja nadzora.

Iznimno, subjekt nadzora može se i telefonom obavijestiti o nalogu za inspekcijski nadzor.

Subjekt nadzora neće se obavijestiti o nalogu za inspekcijski nadzor niti će mu se on dostaviti ako bi se time ugrozila svrha tog nadzora, već će mu se nalog predati neposredno prije početka obavljanja nadzora.

Protiv naloga za inspekcijski nadzor ne može se uložiti posebna žalba.

Članak 78.

Kad u inspekcijskom nadzoru inspektor ustvrdi povredu propisa, a za poduzimanje upravnih ili drugih mjera mjerodavna je druga inspekcija odnosno organ uprave, obavezan je bez odgađanja obavijestiti mjerodavnu inspekciju odnosno organ uprave.

Predstavljanje inspektora subjektu pregleda

Članak 79.

Prije početka obavljanja inspekcijskog nadzora inspektor će se predstaviti subjektu nadzora, s predočenjem svoje službene iskaznice.

Mjesto obavljanja inspekcijskog pregleda

Članak 80.

Inspekcijski pregled obavlja se na mjestu gdje treba ustvrditi činjenice o izvršavanju propisa na koje se odnosi predmet inspekcijskog nadzora, što se određuje, u pravilu, nalogom za obavljanje inspekcijskog nadzora.

Ako se inspekcijski nadzor obavlja u poslovnim prostorijama subjekta nadzora, odgovorna osoba dužna je inspektor osigurati odgovarajuće uvjete za rad.

Članak 81.

Inspekcijski nadzor može se obaviti i u službenim prostorijama uprave za inspekcije, ako to omogućuje priroda poslova na koje se odnosi nadzor.

Ako je potrebno, inspektor može pozvati subjekt nadzora da mu u prostorije uprave za inspekcije dostavi potrebnu dokumentaciju i drugo, radi obavljanja inspekcijskog nadzora u smislu stavka 1. ovog članka.

Vrijeme obavljanja inspekcijskog nadzora

Članak 82.

Inspekcijski nadzor obavlja se u vrijeme koje omogućuje učinkovito obavljanje inspekcijskog nadzora, bez obzira na radno vrijeme ustvrđeno propisima o radu.

Ako se inspekcijski nadzor obavlja u poslovnim prostorijama subjekta nadzora i ne može se završiti tijekom njegovog radnog vremena, inspektor može, ako je potrebno i ako postoje mogućnosti, izvršiti privremeno zapečaćivanje poslovnog prostora, ili dijela poslovnog prostora ili samo opreme u tom prostoru u kojem se nalaze stvari ili dokumentacija na koje se odnose radnje inspekcijskog nadzora.

O privremenom zapečaćivanju poslovnog prostora ili opreme u slučajevima iz stavka 2. ovog članka donosi se zaključak, protiv kojeg se ne može uložiti posebna žalba.

Zaključak iz stavka 3. ovog članka se može priložiti zapisniku o inspekcijskom pregledu.

Ustvrdjivanje podataka o subjektu pregleda

Članak 83.

U inspekcijskom pregledu inspektor ustvrđuje, u pravilu, za svaki subjekt nadzora:

- 1) identifikaciju subjekta nadzora (identitet za fizičku osobu, a za pravne osobe oblik njihovog organiziranja, predstavljanje i zastupanje, prema aktu o osnivanju i upisu u sudski registar);
- 2) posjedovanje isprava za obavljanje djelatnosti i rad, a osobito
 - a) isprava o:
 - a) registraciji (upisu u sudski registar osnivanja, upis djelatnosti i dr.);
 - b) dozvoli za rad (obrtnica, dopuštenje i sl.);
 - c) dopuštenju korištenja poslovnog prostora (pravni temelj korištenja i dr.);
 - d) dopuštenju priključka na komunalne, električne, plinske i druge instalacije (pravni temelj priključenja i dr.);
 - e) dopuštenju rada sa sredstvima i resursima sa kojima se obavlja djelatnost (važanju koncesije, tehničkog pregleda, registracije, atesta i sl.).

Za strane pravne i druge osobe ustvrđuje se ispunjavanje uvjeta za njihov rad sukladno propisima koji se na njih primjenjuju.

Ako subjekt nadzora upošljava strance ustvrđiti će se važenje njihove radne dozvole.

Inspektor će ustvrđiti i druge činjenice koje su važne za postupak inspekcijskog nadzora.

Obveza omogućavanja rada inspektorima

Članak 84.

Subjekt nadzora obavezan je omogućiti inspektorima obavljanje inspekcijskog nadzora sukladno nalogu za inspekcijski nadzor ili po traženju inspektora.

Inspekcijski nadzor kod subjekta nadzora obavezna je omogućiti i svaka druga osoba koja ima veze s poslovima na koje se odnosi inspekcijski nadzor kod subjekta nadzora.

Članak 85.

Ako je subjekt nadzora nepoznat ili se ne odazove pozivu inspektora kako bi mu omogućio obavljanje inspekcijskog nadzora, inspektor će obaviti nadzor sukladno nastalim okolnostima i, u pravilu, uz nazočnost druge osobe koju zaključkom odredi.

Članak 86.

Subjekt nadzora obavezan je na pisano traženje inspektora dostaviti točne i potpune podatke, materijale i obavijesti koje su mu potrebne za obavljanje inspekcijskog nadzora.

Uzimanje uzoraka proizvoda

Članak 87.

Ako je u inspekcijskom nadzoru potrebno ustvrđiti odgovaraju li proizvodi u proizvodnji ili u prometu propisanom i deklariranom sastavu odnosno propisanom i deklariranom kakvoći, inspektor može od subjekta nadzora uzeti uzorke tih proizvoda i dati ih na ispitivanje stručnoj instituciji ovlaštenoj za ispitivanje kakvoće proizvoda.

Za ispitivanje kvalitete istog proizvoda inspektor može uzeti najviše tri uzorka u količini koja je potrebna za ispitivanje.

O uzimanju uzorka proizvoda inspektor sastavlja zapisnik.

O rezultatu obavljenog ispitivanja proizvoda inspektor je obavezan u pisanom obliku obavijestiti subjekt nadzora, najkasnije u roku od tri dana od dana primitka nalaza od institucije koja je obavila ispitivanje.

Članak 88.

Subjekt nadzora ima pravo tražiti od inspektora ponavljanje ispitivanja na isti način i istom metodom kod druge stručne organizacije ovlaštene za ispitivanje kakvoće proizvoda ako je nezadovoljan s nalazom ispitivanja proizvoda.

Zahtjev za ponavljanje ispitivanja kakvoće proizvoda u smislu stavka 1. ovog članka podnosi se inspektorima u roku od tri dana od dana dostave nalaza prvog ispitivanja.

Ako se u roku iz stavka 2. ovog članka ne podnese zahtjev za ponavljanje ispitivanja kakvoće proizvoda, smatra se da je subjekt nadzora suglasan s nalazom koji je tražio inspektor (prvi nalaz).

Ako rezultat ponovljenog ispitivanja kakvoće proizvoda nije suglasan sa prvim nalazom, mjerodavan je nalaz ponovljenog ispitivanja (drugi nalaz).

Članak 89.

Subjekt nadzora obavezan je besplatno dati potrebnu količinu uzorka proizvoda za ispitivanje kakvoće.

Troškove ispitivanja uzorka proizvoda snosi subjekt nadzora ako se ustvrdi da uzorak ne odgovara propisanoj deklariranoj kakvoći, odnosno uprava za inspekcije, ako se ustvrdi da uzorak odgovara propisanoj kakvoći.

Članak 90.

Ravnatelj Federalne uprave propisat će način uzimanja uzoraka proizvoda i dostavljanja tih uzoraka na ispitivanje ovlaštenim stručnim institucijama.

Sudjelovanje subjekta nadzora u obavljanju inspekcijskog pregleda

Članak 91.

Subjekt nadzora koji je pravna osoba obavezan je na traženje inspektora odrediti osobu koja će sudjelovati u inspekcijskim radnjama na ustvrđivanju činjenica u predmetu inspekcijskog nadzora.

Osoba iz stavka 1. ovog članka obavezna je inspektorima dati na uvid poslovne knjige, dokumentaciju i druge dokaze potrebne za pravilno ustvrđivanje činjeničnog stanja.

Inspektor može tražiti i od drugih osoba uposlenih kod subjekta nadzora, kao i od osoba koje su u poslovnom odnosu sa subjektom nadzora potrebne podatke za pravilno ustvrđivanje činjeničnog stanja.

Inspektor svoje zahtjeve iz st. 1. do 3. ovog članka iznosi usmeno, a prema okolnostima to može odrediti i zaključkom na zapisniku, protiv kojeg se ne može uložiti posebna žalba.

Izjašnjavanje subjekta nadzora o činjenicama i dokazima u inspekcijskom nadzoru

Članak 92.

U inspekcijskom nadzoru inspektor samostalno određuje koje će dokaze koristiti za ustvrđivanje činjeničnog stanja.

Inspektor će upoznati subjekta nadzora sa dokazima koji nisu pribavljeni od njega i omogućiti mu da se o njima izjasni.

Subjekt nadzora obavezan je na traženje inspektora dati usmeno odnosno pisano izjašnjavanje o činjenicama i dokazima koji su izneseni odnosno ustvrđeni u postupku inspekcijskog nadzora.

Prijepis poslovne i druge dokumentacije subjekta nadzora

Članak 93.

U inspekcijskom nadzoru inspektor može tražiti da mu subjekt nadzora preda prijepis poslovne i druge dokumentacije koja je u svezi s predmetom nadzora.

Inspektor svoje zahtjeve u smislu stavka 1. ovog članka iznosi usmeno, a prema okolnostima to može odrediti i zaključkom, protiv kojeg se ne može uložiti posebna žalba.

Svaki predani prijepis ovjerit će svojim potpisom subjekt nadzora, odnosno njegova ovlaštena osoba, a pravna osoba i službenim pečatom.

Privremeno oduzimanje poslovne i druge dokumentacije

Članak 94.

U inspekcijskom nadzoru inspektor može privremeno oduzeti poslovnu i drugu dokumentaciju subjekta nadzora radi provjere vjerodostojnosti i točnosti navoda u njoj.

O privremenom oduzimanju dokumentacije subjekta nadzora inspektor donosi zaključak, protiv kojeg se može uložiti posebna žalba koja ne odlaže izvršenje.

Zaključkom će se odrediti u kojem će roku inspektor vratiti dokumentaciju, osim ako se ona prilaže kao dokaz u prekršajnom ili kaznenom postupku.

O privremenom oduzimanju dokumentacije inspektor izdaje potvrdu u kojoj će se navesti što je oduzeto s potpunom identifikacijom (naziv dokumenta, izdavaatelj, broj, datum i dr.).

Članak 95.

Subjekt nadzora ima pravo na svoj trošak fotokopirati dokumentaciju koju je inspektor privremeno oduzeo.

Oduzimanje predmeta s kojima je počinjen prekršaj ili kazneno djelo

Članak 96.

U inspeksijskom nadzoru inspektor će privremeno oduzeti predmete kojima je počinjen prekršaj ili kazneno djelo ili su nastali u izvršenju ili pokušaju izvršenja prekršaja ili kaznenog djela.

O privremenom oduzimanju predmeta inspektor izdaje potvrdu u kojoj će se navesti što je oduzeo s potpunim opisom (naziv predmeta, vrste, količine, novčanu vrijednost predmeta i dr.).

Članak 97.

S privremeno oduzetim predmetima inspektor će postupiti na način određen posebnim propisima, a ako nema posebnih propisa, inspektor će postupiti prema naputku kojeg donosi ravnatelj Federalne uprave.

Članak 98.

Ako su oduzeti predmeti podložni brzom kvarenju (svježe voće i povrće, meso i mesne preradevine i sl.) inspektor je obavezan podnijeti prijavu za počinjeni prekršaj ili kazneno djelo u roku 48 sati od oduzimanja takvih predmeta.

Pozivanje odgovorne i drugih osoba

Članak 99.

U inspeksijskom nadzoru inspektor može pozvati u upravu za inspekcije ili na mjesto obavljanja inspeksijske radnje odgovornu osobu subjekta nadzora i svaku drugu osobu radi saslušanja ili davanja potrebnih podataka za pravilno ustvrđivanje činjeničnog stanja od važnosti za obavljanje inspeksijskog nadzora.

Osobe iz stavka 1. ovog članka mogu se pozvati radnim danima u vremenu od 06.00 do 22.00 sata, a iznimno i izvan tog vremena i svim danima, ako se radi o žurnosti.

Poziv se upućuje u pisanom obliku, a iznimno i usmeno ili telekomunikacijskim sredstvima.

Članak 100.

Pozvana osoba dužna se odazvati pozivu inspektora.

Ako se pozvana osoba ne odazove pozivu, a izostanak ne opravda u roku 24 sata, inspektor je može globiti do iznosa određenog ovim Zakonom, a može odrediti i da je policija prisilno dovede.

O globi i prisilnom dovođenju inspektor donosi zaključak, protiv kojeg se ne može uložiti posebna žalba.

Radnje inspeksijskog postupka kod druge osobe koja nije subjekt nadzora

Članak 101.

Inspektor ima pravo obaviti inspeksijske radnje i kod druge osobe koja nije subjekt nadzora, ako se kod te osobe obavlja djelatnost, nalaze stvari i drugi predmeti, isprave i sl. koji su od značaja za inspeksijski nadzor kod subjekta nadzora ili za to postoji utemeljena sumnja.

Ako osoba iz stavka 1. ovog članka ne dopusti inspektor obavljanje potrebne inspeksijske radnje, inspektor može prema toj osobi poduzeti upravne mjere koje za takav odnos može poduzeti i prema subjektu nadzora.

Pomoć policije u obavljanju inspeksijskog pregleda

Članak 102.

Ako se u obavljanju inspeksijskog nadzora onemogućiti inspektor vršenje pregleda ili pruži tjelesni otpor ili ako se takav otpor utemeljeno očekuje, inspektor može zatražiti pomoć mjerodavne policije.

Mjerodavna policija je obvezna pružiti potrebnu zaštitu i omogućiti inspektor da izvrši inspeksijski pregled.

Inspeksijski zapisnik

Članak 103.

O svakom obavljenom inspeksijskom pregledu inspektor je obavezan sastaviti zapisnik o inspeksijskom pregledu i u njemu navesti činjenično stanje ustvrđeno inspeksijskim pregledom.

Zapisnik sastavlja inspektor koji je obavio inspeksijski pregled. Ako je inspeksijski pregled obavilo istodobno više inspektora po istom nalogu, u tom slučaju zajednički sastavljaju jedan zapisnik.

Zapisnik sadrži, osim navoda propisanih u Zakonu o upravnom postupku, i navode koje je nužno navesti u obavljanju inspeksijskog pregleda.

Obrazac inspeksijskog zapisnika iz st. 1. do 3. ovog članka propisat će ravnatelj Federalne uprave.

Ravnatelj Federalne uprave donijet će Pravilnik o elektronskom vođenju podataka o inspekcijama i inspeksijskom nadzoru od značaja za funkcioniranje inspeksijskog sustava u Federaciji u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 104.

Zapisnik se sastavlja na mjestu i u tijeku obavljanja inspeksijskog pregleda.

U složenijem inspeksijskom pregledu zapisnik se može sastaviti i u službenim prostorijama uprave za inspekcije, najkasnije u roku tri dana od dana završenog inspeksijskog pregleda.

Jedan primjerak zapisnika predaje se uz potvrdu prijama subjektu nadzora odmah nakon sastavljanja.

Primjedbe na zapisnik o inspeksijskom pregledu

Članak 105.

Subjekt nadzora ima pravo staviti primjedbe na zapisnik o obavljenom inspeksijskom pregledu.

Primjedbe se stavljaju istodobno sa sačinjavanjem zapisnika ili u slučaju iz stavka 2. članka 103. ovog Zakona, u roku tri dana od dana prijama zapisnika.

Primjedbe na zapisnik, odnosno izjava subjekta nadzora da nema primjedbi, unosi se u zapisnik.

Ukoliko se primjedbe na zapisnik prilažu zapisniku, one se ovjeravaju potpisom tog subjekta i ovjerom službenim pečatom.

Ako odgovorna osoba ne stavi primjedbe na zapisnik u roku iz st. 2. do 4. ovog članka, niti da pisanu izjavu da nema primjedbi, smatra se da nema primjedbi na zapisnik. Tu činjenicu inspektor ustvrđuje na zapisniku.

Dokazna snaga zapisnika o inspeksijskom pregledu

Članak 106.

Zapisnik o inspeksijskom pregledu je javna isprava osim onih dijelova zapisnika u kojima je subjekt nadzora stavio primjedbu da nije pravilno sastavljen.

Ako je u zapisniku o inspeksijskom pregledu naložena neka upravna mjera, subjekt nadzora u roku od tri dana može uputiti prigovor.

Razmatranje primjedbi na zapisnik o inspeksijskom pregledu

Članak 107.

Inspektor je obavezan razmotriti primjedbe na zapisnik o obavljenom inspeksijskom pregledu i, prema potrebi, upotpuniti inspeksijske radnje na koje se primjedbe odnose.

O primjedbama na zapisnik inspektor posebno ne odlučuje, već ih cijeni u postupku donošenja upravnog akta u predmetu obavljenog inspeksijskog pregleda. U obrazloženju tog akta moraju se cijeliti sve dane primjedbe na zapisnik.

VIII. UPRAVNE I DRUGE MJERE

Upravne mjere koje inspektor određuje u inspeksijskom pregledu

Članak 108.

Kad inspektor ustvrdi da subjekt nadzora ne postupa ili postupa nepravilno ili nepotpuno prema obvezama koje su mu određene propisima, obavezan je prema ustvrđenom činjeničnom stanju u zapisniku o obavljenom inspeksijskom pregledu, naložiti odgovarajuće upravne mjere, i to:

- 1) narediti da se utvrđeni nedostaci, nepravilnosti otklone na način i u roku kako je određeno ovim Zakonom i propisima na koje se odnosi inspekcijski nadzor;
- 2) zabraniti ili privremeno zabraniti djelatnost kad je to određeno ovim Zakonom ili posebnim propisima čije provođenje nadzire inspekcija;
- 3) privremeno oduzeti i uništiti robu za koju se ustvrdi da je protupravno nastala ili služi prometu ili izvršenju radnji i poslova koji su u oprečnosti sa propisima;
- 4) narediti poduzimanje odgovarajućih upravnih radnji koje je gospodarski subjekt i druga pravna osoba, institucija koja ima javne ovlasti, odnosno organ uprave obavezan poduzeti;
- 5) prisilno provesti izvršenje određene upravne mjere kad je subjekt nadzora sam ne izvrši;
- 6) izreći globu i globiti na licu mjesta, kad je izričito ovlašten propisom na koji se odnosi inspekcijski nadzor.
- 7) podnijeti prijavu protiv subjekta nadzora i odgovorne osobe za počinjeni prekršaj ili kazneno djelo;
- 8) odrediti i druge mjere i obaviti radnje koje su određene ovim Zakonom i posebnim propisima.

Javno objavljivanje upravne mjere

Članak 109.

Ako se određenom upravnom mjerom subjektu nadzora postiže potpunija uloga obavljenog inspekcijskog nadzora, inspektor može upravnu mjeru javno objaviti na odgovarajući način (na ulazu u poslovne prostorije subjekta nadzora, u javnim glasilima i na drugi prikladan način).

Zabrana rada subjektu nadzora

Članak 110.

Kad subjekt nadzora nema zakonom propisanu ispravu iz članka 83. ovog Zakona, inspektor mu može zabraniti rad u cijelosti ili djelomično.

Inspektor može zabraniti rad subjektu nadzora i iz drugih razloga koji su određeni propisom čiji nadzor nad provođenjem nadzire inspekcija.

Ukoliko subjekt nadzora predoči inspektoru dokaz da je blagovremeno i u zakonom propisanom postupku podnio zahtjev mjerodavnom organu za izdavanje potrebnih isprava iz stavka 1. ovog članka, a one mu nisu u zakonom propisanom roku izdane, inspektor je obavezan na to ukazati inspekciji mjerodavnoj za nadzor rada tog organa.

Članak 111.

Zabrana rada počinje teći od dana urudžbe rješenja. Žalba na rješenje ne odlaže izvršenje rješenja.

Rješenje o zabrani rada ukinut će inspektor kada se otklone ili prestanu postojati razlozi zbog kojih je doneseno, a najkasnije u roku od tri dana od dana saznanja o tim razlozima.

Zapečaćivanje poslovnih prostorija subjekta pregleda

Članak 112.

Kad je subjektu nadzora zabranjen rad, inspektor će zapečaćivanjem ili na drugi odgovarajući način zatvoriti poslovne prostorije u kojima je zabranjen rad.

Zatvaranje poslovnih prostorija u smislu stavka 1. ovog članka inspektor će odrediti u rješenju kojim je određena zabrana rada.

O zapečaćivanju ili zatvaranju poslovnih prostorija na drugi način inspektor će sastaviti zapisnik.

Ravnatelj Federalne uprave donijet će propis o načinu zapečaćivanja i načinima drugih oblika zatvaranja poslovnih prostorija u kojima je određena zabrana rada.

Određivanje upravne mjere prema drugoj osobi koja nije subjekt nadzora

Članak 113.

Ako je subjektu nadzora omogućeno nezakonitom radnjom druge osobe mogućnost obavljanja djelatnosti odnosno rad protivan propisima, inspektor će toj osobi odrediti upravnu mjeru trenutnog otklanjanja njene nezakonite radnje ili otklanjanja u određenom roku.

Protiv osobe koja je učinila nezakonitu radnju u smislu stavka 1. ovog članka, inspektor može poduzeti i druge upravne

mjere kao i prema subjektu nadzora kojem je omogućeno obavljanje djelatnosti protivno propisima.

Usmeno određivanje upravne mjere

Članak 114.

U inspekcijskom nadzoru inspektor će subjektu nadzora usmeno odrediti upravnu mjeru i narediti da se odmah izvrši:

- 1) u slučajevima koji su izričito određeni propisima na koje se odnosi inspekcijski nadzor;
- 2) kad je u nastaloj situaciji nužno, po ocjeni inspektora, poduzeti radnje na otklanjanju neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi ili nastanku veće materijalne štete.

Usmeno određene upravne mjere unose se u zapisnik o inspekcijskom nadzoru.

Članak 115.

Ako subjekt nadzora ne izvrši usmeno određenu mjeru, inspektor može prema nastaloj situaciji, određenu mjeru izvršiti:

- 1) preko druge osobe (članak 133);
- 2) prisilom na izvršenje s globljenjem (članak 135.) i
- 3) neposrednom tjelesnom prisilom (članak 137.).

O usmeno određenim upravnim mjerama i njihovom izvršenju inspektor će izdati pisano rješenje u roku koji je određen ovim Zakonom.

Privremeno oduzimanje, prodaja i uništenje robe

Članak 116.

Inspektor može privremeno oduzeti robu, proizvode i druge stvari i materijale (u daljnjem tekstu: roba) za koje se ustvrdi u inspekcijskom nadzoru da je protupravno nastala ili namijenjena prometu ili izvršenju radnji i poslova koji su u oprečnosti s propisima.

Inspektor može privremeno oduzeti i novac dobiven prodajom robe iz stavka 1. ovog članka.

Zaplijenjena roba popisuje se u posebnom zapisniku o pljenidbi u koji se unosi i deklarirana ili procijenjena vrijednost. Inspektor može odrediti vještaka da izvrši procjenu vrijednosti privremeno oduzete robe.

Članak 117.

Privremeno oduzeta roba ostavlja se na čuvanje kod subjekta koji je određen rješenjem o privremenom oduzimanju. Taj je subjekt odgovoran za čuvanje robe.

Troškove ostave i čuvanja privremeno oduzete robe snosi osoba, subjekt nadzora od koje je roba privremeno oduzeta. O troškovima odlučuje inspektor zaključkom sukladno općim propisima o troškovima u upravnom postupku.

Osoba, subjekt nadzora od koje je roba privremeno oduzeta, nema pravo na naknadu troškova ako je roba kod nje ostavljena na čuvanje.

Privremeno oduzeti novac predaje se u sudski depozit, kao i stvari veće vrijednosti ako su prikladne za takav način čuvanja.

Članak 118.

Ako je privremeno oduzeta roba podložna brzom kvarenju ili bi njeno čuvanje imalo troškove nesrazmjerne njenoj vrijednosti, organ za inspekcijske poslove čiji je inspektor privremeno oduzeo robu od subjekta nadzora, može odlučiti da se roba odmah proda.

Ako je promet privremeno oduzete robe zabranjen, inspektor će odrediti njeno uništenje ili će na drugi način onemogućiti njen promet.

O prodaji i uništenju robe donosi se rješenje, protiv kojeg se može uložiti žalba. Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Članak 119.

Privremeno oduzeta roba se prodaje nakon pravomoćnosti rješenja kojim je određeno privremeno oduzimanje.

O prodaji privremeno oduzete robe inspektor donosi rješenje, protiv kojeg se može uložiti žalba. Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Prodaja će se izvršiti usmenom dražbom, ako rješenjem iz stavka 2. ovog članka nije određen drukčiji način prodaje.

Novac od prodane robe i privremeno oduzeti novac predan na čuvanje u sudski depozit, uplaćuje se na račun proračuna Federacije kad je privremeno oduzimanje izvršio federalni inspektor, odnosno na račun proračuna kantona kad je privremeno oduzimanje izvršio kantonalni inspektor.

O prodanoj privremeno oduzetoj robi i novcu inspektor sastavlja zapisnik u koji se unose i podatci o naplati prihoda od prodane robe i o uplati novca u odgovarajući depozit. Primjerak zapisnika dostavlja se i osobi od koje je izvršeno privremeno oduzimanje.

Članak 120.

Ravnatelj Federalne uprave donijet će propis o postupku čuvanja, prodaje ili uništenja privremeno oduzete robe u inspeksijskom nadzoru.

Rješenje inspektora o upravnim mjerama

Članak 121.

Inspektor određuje upravne mjere rješenjem.

Rješenje mora biti u pisanom obliku i obvezno sadržavati:

- 1) naziv uprave za inspekcije i naziv inspekcije koja donosi rješenje;
- 2) broj i datum rješenja;
- 3) uvod: naziv inspekcije koja donosi rješenje i odredbe propisa o nadležnosti inspekcije o mogućnosti donošenja rješenja o upravnoj mjeri;
- 4) izreku: naziv subjekta nadzora kojem se određuje upravna mjera, s kratkim i određenim navođenjem što se upravnom mjerom naređuje ili zabranjuje;
- 5) u izreci se navodi i rok do kojeg se određena upravna mjera mora izvršiti, nalog da je subjekt nadzora obavezan inspektora obavijestiti o izvršenoj upravnoj mjeri i da uložena žalba na rješenje ne odgađa njegovo izvršenje;
- 6) obrazloženje: navodi se nalog kojim je određeno obavljanje i predmet inspeksijskog pregleda, vrijeme kad je pregled obavljen, utvrđeno činjenično stanje i navod u čemu se sastojе povrede materijalnog propisa na koji se odnosi pregled;
- 7) u obrazloženju se navodi i da je subjektu nadzora dostavljen zapisnik o izvršenom inspeksijskom pregledu, konstatacija je li stavljen prigovor na zapisnik, ocjena utemeljenosti prigovora i je li možebitno upotpunjavан inspeksijski postupak i kakav je njegov rezultat;
- 8) na kraju obrazloženja se navode odredbe materijalnog propisa koje propisuju ovlast inspektora za određivanje upravne mjere kakva je određena u izreci;
- 9) kad žalba ne odlaže izvršenje rješenja u obrazloženju rješenja se navodi i propis kojim je to određeno;
- 10) uputa o pravnom lijeku: sadrži obavještenje o pravu na podnošenje žalbe, kome se podnosi, u kojem roku i s kolikom upravnom pristojbom i kako se može podnijeti.

Kad se protiv rješenja može pokrenuti upravni spor, u uputi o pravnom lijeku navodi se kojem se sudu podnosi tužba i u kojem roku.

Rješenje potpisuje inspektor i ovjerava se pečatom mjerodavne uprave za inspekcije.

Članak 122.

Kad se određuju upravne mjere koje se moraju izvršiti odmah ili odmah započeti njihovo izvršenje, rješenje o upravnoj mjeri može se donijeti i na odgovarajućem obrascu i određeni podatci i odluke se mogu napisati rukom.

Rješenje iz stavka 1. ovog članka sadrži u obrazloženju, u pravilu, razlog zbog kojeg se donosi takvo rješenje i navođenje propisa na temelju kojeg je određena upravna mjera.

Rok za donošenje rješenja o upravnim mjerama

Članak 123.

Rješenje o izrečenim upravnim mjerama inspektor je obavezan donijeti u rokovima utvrđenim zakonom, a u žurnim slučajevima najkasnije u roku tri dana po isteku roka za stavljanje primjedbi na zapisnik o obavljenom inspeksijskom nadzoru (članak 105. stavak 2.).

O usmeno izrečenim upravnim mjerama inspektor je obavezan donijeti rješenje u roku od tri dana od dana izricanja tih mjera.

IX. IZVRŠENJE UPRAVNIH MJERA

Obavijest inspektora o izvršenju upravne mjere

Članak 124.

Kad se upravna mjera sastoji od radnji koje subjekt nadzora mora izvršiti u određenom roku, subjekt nadzora obavezan je o

izvršenju tih radnji odmah u pisanom obliku obavijestiti inspektora koji je donio rješenje o upravnoj mjeri, a najkasnije u roku tri dana nakon izvršenja.

Obavijest se može i usmeno priopćiti na zapisnik u mjerodavnoj upravi za inspekcije.

Uz obavijest se prilažu i odgovarajući dokazi ako se s njima dokazuje izvršenje upravne mjere.

Utvrđivanje izvršenja upravne mjere

Članak 125.

Izvršenje upravne mjere inspektor prati i utvrđuje po službenoj dužnosti.

Izvršenje upravne mjere inspektor utvrđuje na temelju obavljenog kontrolnog inspeksijskog pregleda ili drugih dokaza i o tome sastavlja poseban zapisnik ili službenu zabilješku.

Produljenje roka izvršenja upravne mjere

Članak 126.

Na zahtjev subjekta nadzora inspektor može produljiti rok izvršenja upravne mjere do 30 dana, ako su ispunjeni uvjeti:

- 1) ako subjekt nadzora ima dokaz o registraciji i dozvolu za rad, a upravna mjera se odnosi na otklanjanje drugih nedostataka i nepravilnosti;
- 2) ako je subjekt nadzora započeo s izvršavanjem upravne mjere;
- 3) ako propisom na temelju kojeg je upravna mjera određena nije izričito propisana nemogućnost odgađanja izvršenja mjere;
- 4) ako se utemeljeno može očekivati potpuno izvršenje upravne mjere u produljenom roku za izvršenje od strane subjekta nadzora.

O produljenju roka za izvršenje upravne mjere, odnosno odbijanju zahtjeva za produljenje, inspektor donosi zaključak, protiv kojeg se ne može uložiti posebna žalba.

Odgoda izvršenja rješenja o upravnoj mjeri zabrane rada

Članak 127.

Iznimno, ako je protiv konačnog rješenja o zabrani rada subjekta nadzora pokrenut upravni spor kod mjerodavnog suda, inspektor može na zahtjev subjekta nadzora, uz pisanu suglasnost glavnog inspektora i direktora uprave za inspekcije, odgoditi izvršenje tog rješenja do konačne odluke suda, ako bi izvršenje rješenja o zabrani rada nanijelo štetu subjektu nadzora, koja bi se teško mogla popraviti.

Odgoda izvršenja rješenja o zabrani rada neće se dopustiti ako je propisom na osnovi kojeg je takva upravna mjera određena izričito propisano kako se izvršenje mora odmah provesti po donošenju rješenja.

Zaključak o dozvoli prisilnog izvršenja rješenja o upravnoj mjeri

Članak 128.

Kad subjekt nadzora nije izvršio upravnu mjeru koja se sastoji u nenovčanoj obvezi u roku koji mu je određen ili je izvršio samo djelomično, inspektor je obavezan donijeti zaključak o dozvoli prisilnog izvršenja rješenja kojim je mjera određena.

Zaključak o dozvoli prisilnog izvršenja rješenja, inspektor je obavezan donijeti odmah kad istekne rok za njegovo izvršenje i kad ustvrdi da upravne mjere nisu izvršene kako su određene rješenjem, a najkasnije u roku od pet dana od dana kad je rješenje postalo izvršno.

Zaključak o dozvoli prisilnog izvršenja donosi se i kad su usmeno određene upravne mjere (članak 114.) i odmah naređeno njihovo izvršenje, ako te mjere nisu izvršene.

Izvršnost rješenja o upravnim mjerama utvrđuje se prema Zakonu o upravnom postupku.

Žalba protiv zaključka o dozvoli prisilnog izvršenja ne odgađa njegovo izvršenje.

Članak 129.

Zaključak o dozvoli prisilnog izvršenja rješenja obvezno sadrži u izreci:

- 1) podatke kad je rješenje postalo izvršno;
- 2) podatke o određivanju predmeta prisilnog izvršenja; i
- 3) način i rok prisilnog izvršenja.

Način prisilnog izvršenja i sredstva izvršenja moraju biti takva da se izvršenje provede na način i u postupku koji je najpovoljniji za subjekt nadzora.

Ako je nužno iz posebnih razloga zaštite javnog interesa, prisilno izvršenje se može provesti i na dan državnog blagdana, nedjeljom i noću.

Rok prisilnog izvršenja mora se odrediti tako da se sa izvršenjem počne najkasnije tri dana nakon urudžbe zaključka o prisilnom izvršenju subjektu nadzora i da se završi najdalje u roku od 15 dana od dana donošenja zaključka.

Zaključak o dozvoli prisilnog izvršenja sadrži sve dijelove kao i rješenje o upravnim mjerama (članak 121.).

Zapisnik o prisilnom izvršenju upravne mjere

Članak 130.

O provedbi zaključka o dozvoli prisilnog izvršenja inspektor sastavlja zapisnik.

U zapisniku se utvrđuje činjenično stanje prisilnog izvršenja upravne mjere. Zapisnik se ulaže u spis predmeta a jedan primjerak uručuje subjektu nadzora.

Na zapisnik o provedenom izvršenju upravne mjere, na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 103. ovog Zakona o zapisniku o obavljenom inspekcijskom pregledu.

Prekid i obustava izvršenja upravne mjere

Članak 131.

Započeto izvršenje rješenja o upravnoj mjeri može se prekinuti samo u slučaju nemogućnosti izvršenja uslijed više sile, a nastaviti će se odmah po prestanku postojanja razloga prekida.

O prekidu izvršenja inspektor donosi zaključak, protiv kojeg se ne može uložiti posebna žalba.

Članak 132.

Prisilno izvršenje rješenja o upravnoj mjeri inspektor će obustaviti samo ako se ustvrdi da je određena obveza izvršena ili je njeno izvršenje nemoguće.

O obustavi izvršenja inspektor donosi zaključak, protiv kojeg se ne može uložiti posebna žalba.

Izvršenje upravne mjere preko druge osobe

Članak 133.

Ako subjekt nadzora nije izvršio upravnu mjeru, a ona je takva da je može izvršiti i druga osoba, inspektor će zaključkom o dozvoli prisilnog izvršenja odrediti izvršenje te obveze preko druge osobe na trošak subjekta nadzora.

Inspektor samostalno određuje drugu osobu preko koje će provesti izvršenje.

Posebним zaključkom inspektor može subjektu nadzora odrediti obvezu polaganja potrebnog iznosa novca na račun uprave za inspekcije iz kojeg će se podmiriti troškovi izvršenja preko druge osobe.

Zaključak o obvezi polaganja tog iznosa je izvršan danom dostave subjektu nadzora.

Članak 134.

Nadzor nad izvršenjem upravne mjere preko druge osobe vrši inspektor. U okviru tog nadzora inspektor pazi na pravilno izvršenje i daje upute neposrednim izvršiteljima ili osobi koja rukovodi njihovim radom.

U zapisniku o provedbi prisilnog izvršenja upravne mjere (članak 130.) navest će se konstatacija o radnjama inspektora u smislu stavka 1. ovog članka.

Izvršenje upravne mjere prisilom sa globljenjem

Članak 135.

Ako subjekt nadzora nije izvršio upravnu mjeru koja se sastoji u nenovčanoj obvezi, a ta se mjera ne može izvršiti ni preko druge osobe, već je mora izvršiti osobno samo subjekt nadzora, inspektor će subjektu nadzora izreći globu radi prisiljavanja na izvršenje upravne mjere i istodobno će mu odrediti novi rok za izvršenje uz prijetnju novom i visočijom globom.

Globa se izriče u iznosu koji je određen propisom na temelju kojeg je upravna mjera određena.

Ako propisom iz stavka 1. ovog članka nije određen iznos globe koju može izreći inspektor, globa za fizičku osobu iznosi

od 200,00 KM do 1.000,00 KM, a za pravnu osobu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM.

Članak 136.

Inspektor izriče globu subjektu nadzora posebnim zaključkom, protiv kojeg se može uložiti žalba.

Globa se plaća u roku od pet dana od dana prijama zaključka. Uplata se vrši na račun proračuna Federacije kad je kaznu izrekao federalni inspektor, odnosno na račun proračuna kantona, kad je globu izrekao kantonalni inspektor.

Odredbe čl. 122. i 123. ovog Zakona se na odgovarajući način primjenjuju i na postupanje inspektora prema ovom članku.

Izvršenje upravne mjere neposrednom tjelesnom prisilom

Članak 137.

Ako subjekt nadzora nije izvršio upravnu mjeru, a prema prirodi obveze se ta mjera može izvršiti neposrednom tjelesnom prisilom na subjekt nadzora, inspektor će izvršiti upravnu mjeru na taj način.

Tjelesna prisila mora biti primjerena predmetu izvršenja i srazmjerna otporu prema izvršenju.

Izvršenje neposrednom tjelesnom prisilom provodi se na način određen zaključkom o dozvoli izvršenja.

Članak 138.

Ovisno o nastalim okolnostima, ako je nužno, inspektor može odrediti izvršenje i usmeno određene upravne mjere neposrednom tjelesnom prisilom.

Izvršenje upravne mjere radi osiguranja

Članak 139.

Ako se utemeljeno očekuje sprečavanje izvršenja rješenja o upravnoj mjeri ili njegovo znatno otežavanje kad ono postane izvršno, inspektor može zaključkom dozvoliti prisilno izvršenje tog rješenja i prije njegove izvršnosti po pravilima Zakona o upravnom postupku.

O dozvoli prisilnog izvršenja rješenja o upravnoj mjeri prije njegove izvršnosti, donosi se poseban zaključak.

Izvršenje rješenja prije njegove izvršnosti može se odrediti u cjelini za sve mjere iz rješenja ili samo za one za koje postoji opasnost iz stavka 1. ovog članka.

Protiv zaključka iz stavka 2. ovog članka dozvoljeno je ulaganje posebne žalbe u roku od tri dana od dana urudžbe. Žalba ne odgađa provođenje izvršenja rješenja.

X. DOSTAVA PISMENA U INSPEKCIJSKOM NADZORU

Dostava pismena subjektu nadzora

Članak 140.

Dostava pismena subjektu nadzora (poziva, zapisnika, zaključaka, rješenja i drugih akata) obavlja se po pravilima Zakona o upravnom postupku, osim u slučajevima koji su drukčije regulirani ovim Zakonom.

Mjesto i vrijeme dostave pismena

Članak 141.

Dostava pismena se, u pravilu, obavlja u poslovnim prostorijama, odnosno sjedištu subjekta nadzora.

Ukoliko subjekt nadzora nema poslovne prostorije, dostava se obavlja na svakom mjestu na kojem je pismeno moguće uručiti primatelju.

Kad se dostava ne može obaviti na način iz st. 1. i 2. ovog članka, inspektor može pozvati subjekt nadzora u upravu za inspekcije radi predaje pismena. U tom slučaju inspektor postupuje prema odredbama čl. 99. i 100. ovog Zakona.

Članak 142.

Ako se dostava pismena ne može obaviti na način propisan u članku 140. ovog Zakona zbog toga što se ne može odrediti mjesto gdje se subjekt nadzora nalazi ili zbog toga što odbija primiti dostavu, inspektor će pismeno staviti na oglasnu ploču u upravi za inspekcije. Istekom tri dana od dana stavljanja pismena na oglasnu ploču smatra se da je pismeno predano subjektu nadzora.

O izvršenoj dostavi prema prethodnom stavku i razlozima zbog kojih je tako postupljeno, inspektor će sastaviti službenu zabilješku i uložiti će je u spis predmeta.

Potvrda prijama pismena

Članak 143.

Prijam pismena subjekt nadzora potvrđuje na dostavnici, na kojoj sam ispisuje slovima datum prijama. Ako je subjekt nadzora pravna osoba, potvrđuje prijama će ovjeriti pečatom.

Potvrda prijama zapisnika o inspekcijskom nadzoru, rješenja i zaključka inspektora se može staviti i na primjerku tih akata koji ostaju inspektoratu u spisu.

**XI. PRAVNI LIJEKOVI PROTIV RJEŠENJA
ZAKLJUČAKA INSPEKTORA****Žalba na rješenje i zaključak kantonalnog inspektora**

Članak 144.

Na rješenje kantonalnog inspektora o određenim upravnim mjerama na temelju federalnog propisa može se uložiti žalba u roku od osam dana od dana prijama rješenja.

O žalbi rješava ravnatelj Federalne uprave.

Žalba na rješenje kantonalnog inspektora odgoda izvršenje tog rješenja, osim ako to nije propisano posebnim propisom.

Odredbе st.1. do 3. ovog članka odnose se i na zaključak kantonalnog inspektora protiv kojeg je dopuštena žalba.

Članak 145.

Na rješenje kantonalnog inspektora o određenim upravnim mjerama na temelju kantonalnog propisa može se uložiti žalba u roku od osam dana od dana prijama rješenja.

O žalbi rješava kantonalno ministarstvo iz upravnog područja na koje se odnosi inspekcijski nadzor, ako kantonalnim zakonom nije određeno da o žalbi rješava drugi kantonalni organ uprave.

Žalba na rješenje i zaključak federalnog inspektora

Članak 146.

Na rješenje federalnog inspektora o naloženim upravnim mjerama može se uložiti žalba u roku od osam dana od dana prijama rješenja.

O žalbi rješava federalno ministarstvo iz upravnog područja na koje se odnosi inspekcijski nadzor, ako federalnim zakonom nije određeno da o žalbi rješava drugi federalni organ uprave.

Žalba na rješenje federalnog inspektora o upravnim mjerama odgoda izvršenje rješenja, ako ovim i posebnim zakonom nije drukčije određeno.

Odredbе st. 1.do 3. ovog članka odnose se i na zaključak federalnog inspektora protiv kojeg je dopuštena žalba.

Rok za rješavanje žalbe

Članak 147.

Žalbu na rješenje i zaključak federalnog i kantonalnog inspektora koji su doneseni u obavljanju inspekcijskog nadzora, mjerodavni drugostupanjski organ obavezan je riješiti u roku od 15 dana od dana prijama žalbe.

Upravni spor

Članak 148.

Rješenje Federalne uprave doneseno po žalbi na rješenja i zaključke kantonalnog inspektora i rješenje federalnog ministarstva doneseno po žalbi na rješenja i zaključak federalnog inspektora, su konačni upravni akti i protiv njih se može pokrenuti upravni spor.

XII. ODNOSI IZMEĐU INSPEKCIJA**Odnosi između uprava, inspekcija i inspektora**

Članak 149.

Federalna uprava i kantonalne uprave za inspekcije obvezni su surađivati u obavljanju inspekcijskog nadzora i međusobno se obavještavati i pomagati.

Zahtjevi inspekcije za pravnu pomoć od druge inspekcije smatraju se žurnim i po njima se mora postupiti najkasnije tri dana od dana prijama.

Članak 150.

Federalna uprava pruža stručnu pomoć u radu kantonalnim upravama za inspekcije i koordinira rad federalnih i kantonalnih inspekcija.

Ravnatelj Federalne uprave ustvrđuje oblike suradnje i druge aktivnosti federalne i kantonalne inspekcije (zajednički inspekcijski pregledi i dr.) od zajedničkog interesa za obavljanje inspekcijskog nadzora u Federaciji.

Suradnja federalne i kantonalnih inspekcija u obavljanju inspekcijskog nadzora nad provedbom federalnih propisa

Članak 151.

Kad federalna inspekcija ustvrdi da je potrebno žurno obaviti inspekcijski nadzor i poduzeti određene upravne mjere iz nadležnosti kantonalne inspekcije na temelju federalnog propisa, federalna inspekcija ili ravnatelj Federalne uprave naložit će u pisanoj formi kantonalnoj inspekciji obavljanje određenog inspekcijskog nadzora i poduzimanje upravne mjere i o tome izvjestiti federalnu inspekciju ili ravnatelja Federalne uprave.

Neposredno obavljanje inspekcijskog nadzora od strane federalne inspekcije

Članak 152.

U slučaju kad je kantonalna inspekcija propustila obaviti ili nije mogla obaviti inspekcijski nadzor u izvršavanju federalnih propisa u roku koji nalaže nastala situacija, taj inspekcijski nadzor će obaviti federalna inspekcija.

U obavljanju inspekcijskog nadzora prema stavku 1. ovog članka, federalna inspekcija ima sva prava i obveze kao i kantonalna inspekcija.

O postupanju prema stavku 1. ovog članka federalni inspektor će obavijestiti kantonalnu upravu.

Odredbе članka 146. ovog Zakona odnose se i na rješenja i zaključke donesene u obavljanju inspekcijskih nadzora iz st. 1.do 3. ovog članka.

Suradnja inspekcija s drugim organima

Članak 153.

Federalne i kantonalne inspekcije obvezne su surađivati sa drugim državnim organima, pravnim osobama, udruženjima, sredstvima javnog informiranja, pučanstvom i drugim subjektima u pitanjima od značaja za učinkovitu provedbu propisa nad kojima obavljaju inspekcijski nadzor, kao i radi sprečavanja i otklanjanja štetnih posljedica.

Preventivne aktivnosti inspekcija

Članak 154.

U cilju sprečavanja štetnih posljedica zbog nepostupanja sukladno propisima, federalna i kantonalne uprave su obvezne poduzimati odgovarajuće preventivne mjere (upozoravanje subjekata nadzora na obveze iz propisa, ukazivanje na štetne posljedice, predlaganje mjera za otklanjanje njihovih uzroka i sl.).

Federalna i kantonalne uprave su obvezne obavještavati i pučanstvo o štetnim posljedicama kako bi mogli poduzeti mjere samozaštite.

XIII. KAZNENE ODREDBE**Prekršaji i prekršajne kazne**

Članak 155.

Globom od 200,00 KM do 500,00 KM globit će se za prekršaj odgovorna fizička osoba ako:

- 1) inspektora onemogućiti ili mu znatno oteža obavljanje inspekcijskog nadzora ili obavljanje radnje inspekcijskog postupka (čl. 84, 86, 91. st. 1., članak 92. stavak 3. ovog Zakona);
- 2) inspektor ne da uzorak proizvoda za ispitivanje kakvoće (članak 87. stavak 2. ovog Zakona);
- 3) se ne odazove na poziv inspektora a izostanak ne opravda (članak 100. stavak 2. ovog Zakona);
- 4) ne izvrši upravnu mjeru u roku i na način koji je inspektor naredio (čl. 114, 121. st.2. toč. 4. i 5. ovog Zakona);
- 5) spriječi izvršenje upravne mjere preko druge osobe (članak 133. ovog Zakona);
- 6) u ostavljenom roku ne obavijesti inspektora o izvršenju upravne mjere (članak 124. ovog Zakona);
- 7) inspektor da lažnu prijavu ili lažne podatke koji su u inspekcijskom postupku uzeti kao dokaz;

- 8) teže naruši red ili učini veću nepristojnost u obavljanju inspeksijskog nadzora ili obavljanju radnje inspeksijskog postupka.

Globom iz stavka 1. ovog članka će se kazniti za prekršaj i svaka druga fizička osoba koja je učinila prekršaj propisan ovim člankom, bez obzira što nije odgovorna fizička osoba u predmetu inspeksijskog nadzora.

Članak 156.

Kad je prekršaj iz članka 155. ovog Zakona učinjen u pravnoj osobi, pored globljenja odgovorne fizičke osobe zaposlene u toj pravnoj osobi, za isti prekršaj će se globiti i pravna osoba u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM.

XIV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prestanak rada inspekcija

Članak 157.

Ovim Zakonom prestaju sa radom inspekcije:

- 1) sanitarna inspekcija,
- 2) zdravstvena inspekcija,
- 3) farmaceutska inspekcija,
- 4) urbanistička inspekcija,
- 5) inspekcija zaštite okoliša,
- 6) rudarska inspekcija,
- 7) elektro-energetska inspekcija,
- 8) termo-energetska inspekcija,
- 9) ugostiteljsko-turistička inspekcija,
- 10) plovna inspekcija.

Prava, nadležnosti, ovlaštenja i djelokrug rada inspekcija iz stavka 1. ovog članka prenose se na inspekcije određene ovim Zakonom.

Prestanak važenja zakona i drugih propisa

Članak 158.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaju važiti odredbe drugih federalnih zakona i drugih federalnih propisa koji propisuju djelatnost za inspekcije iz čl. 31. do 40. ovog Zakona, osim odredaba koje propisuju predmet njihovog inspeksijskog nadzora i ovlasti u tom nadzoru.

Početak rada Federalne uprave za inspeksijske poslove

Članak 159.

Federalna uprava za inspeksijske poslove počinje sa radom u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Vlada Federacije osigurat će prostor za smještaj Federalne uprave za inspeksijske poslove i druge uvjete za njen rad.

Preuzimanje zatečenih inspektora na dan početka rada uprave za inspekcije

Članak 160.

Inspektori i glavni inspektori u federalnim i kantonalnim organima uprave koji su na dan stupanja na snagu ovog Zakona zatečeni na tim poslovima, preuzimaju se u Federalnu upravu odnosno kantonalnu upravu i imenuju na odgovarajuća radna mjesta utvrđena Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Federalne uprave odnosno kantonalnih uprava.

Članak 161.

Sredstva rada koja koriste federalne i kantonalne inspekcije iz članka 31. do 40. ovog Zakona u sastavu federalnih organa uprave i kantonalnih organa uprave prenose se u Federalnu i kantonalnu upravu.

Vlada Federacije i vlade kantona osiguravaju svojim odlukama sredstva potrebna za rad uprava za inspeksijske poslove.

Donošenje provedbenih propisa

Članak 162.

Vlada Federacije će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti propise određene ovim Zakonom.

Ravnatelj Federalne uprave će u roku iz stavka 1. ovog članka donijeti propise i opće akte određene ovim Zakonom.

Članak 163.

Federalni ministar financija i kantonalni ministri financija propisat će oblik i sadržaj priznanica koje izdaju inspektori pri

izricanju mandatne kazne i o načinu i roku uplate sredstava od naplate tih kazni.

Članak 164.

Do donošenja provedbenih propisa određenih ovim Zakonom primjenjivat će se odgovarajući propisi koji su na snazi na dan donošenja ovog Zakona.

Inspeksijski postupak započet prije stupanja na snagu ovog Zakona

Članak 165.

Inspeksijski postupak započet prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovog Zakona završit će se prema tim propisima.

Izvršenje rješenja koja su izvršna a nisu izvršena

Članak 166.

Neizvršena rješenja inspektora koja su postala izvršna prije stupanja na snagu ovog Zakona, izvršit će se prema propisima koji su važili na dan izvršnosti rješenja, ukoliko je to povoljnije za subjekt nadzora.

Usklađivanje drugih federalnih i kantonalnih propisa s ovim Zakonom

Članak 167.

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona propisi koji su u oprečnosti sa odredbama ovog Zakona moraju se uskladiti sa ovim Zakonom.

Vlada Federacije utvrđuje program i dinamiku usklađivanja federalnih propisa iz stavka 1. ovog članka na prijedlog resornih ministarstava.

Vlada kantona utvrđuje program i dinamiku usklađivanja kantonalnih propisa iz stavka 1. ovog članka na prijedlog resornih ministarstava.

Uključivanje finansijskih inspekcija u Federalnu upravu

Članak 168.

Nadležnosti koje budu utvrđene za kontrolu naplate javnih prihoda u Bosni i Hercegovini, te poslove u Federaciji može sukladno ovom Zakonu obavljati federalna inspekcija u sastavu Federalne uprave.

Ravnatelj Federalne uprave može u suradnji s Federalnim ministarstvom financija, predložiti Vladi Federacije propis za organiziranje federalne inspekcije za poslove kontrole naplate javnih prihoda u Federaciji.

Kontrola kakvoće roba pri uvozu i izvozu

Članak 169.

Kontrola kakvoće roba i usluga pri uvozu i izvozu ostaje u nadležnosti inspekcija u sastavu Federalne uprave do uspostavljanja organa za te poslove na razini države Bosne i Hercegovine.

Članak 170.

Sukladno Etičkom kodeksu za državne službenike, ravnatelj Federalne uprave donijet će Etički kodeks za inspektore u Federaciji koji će se objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH" i u dnevnom listu koji odredi ravnatelj Federalne uprave.

Stupanje na snagu Zakona

Članak 171.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Slavko Matić, v. r.

Predsjedatelj
Zastupničkoga doma
Parlamenta Federacije BiH
Muhamed Ibrahimović, v. r.